

รายงานการวิจัยเรื่อง

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยของรัฐบาล

Desired Factors on Studying an International Programme for First Year Student at Public Universities

ผู้วิจัย

อ.กนกพร ชัยประสิทธิ์

ลงทะเบียนวันที่	2.4.เม.ย. 2551
ลงทะเบียน	088225
เลขหมู่	วท LB 10240.25 ก 24 ป
วิชาเรื่อง
	หลักสูตร - 350
	หลักสูตร - 400 (คททททททท)

ได้รับเงินสนับสนุนจากคณะกรรมการธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
งบประมาณประจำปี 2550

บทคัดย่อ

รายงานวิจัยเรื่องปัจจัยความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยของรัฐบาล มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรนานาชาติชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ ใน ปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยของรัฐบาล 7 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศิลปากรทั้งหมด 36 คน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งหมด 31 คน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทั้งหมด 44 คน มหาวิทยาลัยมหิดลทั้งหมด 22 คน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทั้งหมด 87 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทั้งหมด 20 คน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทั้งหมด 72 คน รวมจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้นเป็น 312 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้ใช้แบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะนำข้อมูลที่ได้มาลงรหัส แล้วนำไปประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม **SPSS 11.0 For Window** มาช่วยในการคำนวณและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติวิเคราะห์การแจกแจงความถี่และร้อยละ สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ **t-test, ANOVA** และ **Pearson Correlation**

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเรียนจาก อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ คิดเป็นร้อยละ 36.5 การเปิดมหาวิทยาลัยให้เข้าไปชมเป็นวิธีที่ควรใช้ในการรับสมัครนักศึกษาเข้าเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.5 บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คุณพ่อและคุณแม่ และการตัดสินใจด้วยตนเองกับการตัดสินใจของ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือข้อมูลที่ได้รับจากอาจารย์ฝ่ายแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ รุ่นพี่ที่เรียนจบไปแล้วมาให้คำแนะนำ และ การข้อมูลจาก website ของสถาบัน ในสาขาวิชาต่างๆ มีอิทธิต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนอย่างมาก

จากการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อจะ ขึ้นอยู่กับบทฤษฎี ธรรมชาติของมนุษย์

ABSTRACT

Desired factors on studying an international programme for first year student at public universities is proposed. The research aims to study the desired factors on studying an international programme and to study the problems on the development of international programme curriculum.

The subjects of research consisted of 312 students; 36 samples from Silpakorn University; 31 samples from Srinakharin Wirot University; 44 samples from Thammasat University; 22 samples from Mahidol University; 87 samples from Kasertsat University; 20 samples from Suan Dusit Rajabhat, and 72 samples from Rajamangala University of Technology Thanyaburi. . The research tool employed in this research is the questionnaires constructed by the researchers. The SPSS 11.0 for Windows is used to analyse the data. The Statistics used in this research are mean, percentage, standard deviation, t-test, ANOVA, and Pearson correlation.

The results show 36.5 % of students searched the information to make their decision from the internet and website. The open house is interest by the students. A person who influence students to make the decision are their parents and themselves. The information from the school advisors and alumni are useful fro the students.

In conclusion, the desired factors on studying international programme is relevant io the human theory.

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในการสนับสนุนงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการวิจัยทั้งหมด รศ.ดร.ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร คณบดีคณะบริหารธุรกิจ ผศ.ฐาปนี สุทธิสนั่น รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัยคณะบริหารธุรกิจ ที่ให้ความสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งนักศึกษาและสถาบันต่างๆ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	22
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	22
ขอบเขตของการวิจัย.....	22
สมมติฐานของการวิจัย.....	23
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	23
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5 สรุปผลการวิจัย.....	44
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	44
วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
สรุปผลการวิจัย.....	44
ข้อเสนอแนะ.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	47
ภาคผนวก.....	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	49

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงข้อมูลทั่วไป ความถี่และร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามคุณลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียน.....	39
ตารางที่ 2	สภาพแวดล้อมทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ.....	40
ตารางที่ 3	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ.....	22
ตารางที่ 4	วิธีที่ควรใช้ในการรับสมัครนักศึกษาเข้าเรียนหลักสูตรนานาชาติ.....	23
ตารางที่ 5	บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ.....	42
ตารางที่ 6	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ.....	43

1) โครงการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ซึ่งได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้เรียบร้อยแล้ว

2) โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อพัฒนาบัณฑิตไทยโดยผ่านเครือข่ายอุดมศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดตั้งแล้ว รวม 9 เครือข่าย มีจำนวนสถาบันอุดมศึกษารวมทั้งวิทยาเขต รวมในเครือข่ายทั้งหมด 240 แห่ง

3) โครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ขณะนี้ได้ดำเนินการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยเสร็จเรียบร้อยแล้ว ประกอบด้วยขอบเขตของการเรียนรู้ (Domain of Learning) 5 ด้าน ได้แก่ 1) คุณธรรมจริยธรรม 2) ความรู้ ความสามารถ 3) ทักษะเชาวน์ปัญญา ความคิด 4) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะความสามารถในการวิเคราะห์และสื่อสาร

4) โครงการพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

5) โครงการเรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างคุณธรรม ได้กำหนดขยายการเรียนรู้กับชุมชน 150 ชุมชนทั่วประเทศ โดยมีนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศเข้าร่วมโครงการ รวม 6,000 คน

6) โครงการสัมมนาเพื่อเผยแพร่และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

2. ส่งเสริม สนับสนุนการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถาบันอุดมศึกษา

รัฐบาลกำหนดให้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายหลักประการหนึ่งที่จะนำมาเป็นแนวปฏิบัติและเรียนรู้สำหรับคนไทย เพื่อสร้างสังคมไทยเป็น “สังคมเข้มแข็ง” สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงได้แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดน้อมนำพระราชดำรัส เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาให้สถานศึกษาทั่วประเทศนำไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันทางสังคม รวมทั้งปรับเปลี่ยนกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม มีสัมฤทธิ์ผลต่อสังคมอย่างยั่งยืน จึงได้กำหนดขั้นตอน และเตรียมการเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนี้

ขั้นที่ 1 สํารวจข้อมูลการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่สถาบันอุดมศึกษาได้จัดให้มีขึ้นและแผนที่จะดำเนินการในระยะต่อไป โดยข้อมูลที่สำรวจ คือ

1) การจัดการเรียนการสอน เช่น การสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเนื้อหาวิชาต่างๆ การเปิดสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและการเปิดสอนในลักษณะเป็นสาขาวิชา เป็นต้น

2) การบริการวิชาการ เช่น การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ค้นคว้า และเผยแพร่ความรู้แก่นิสิตนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป

3) กิจกรรมนักศึกษา เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนิสิตนักศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ

4) การสร้างผู้นำต้นแบบในการบริหารองค์กร เช่น การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาต้นแบบ

5) แผนงานต่อเนื่อง เช่น การผลักดันแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การปฏิบัติในทุกมิติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

6) การดำเนินงานอื่น ๆ ของสถาบันที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้สำรวจตามขั้นที่ 1 มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เพื่อจัดทำเป็นแผนการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาสำหรับ ดำเนินการเผยแพร่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่นิสิตนักศึกษาและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ในช่วง ปี 2551 - 2554

ขั้นที่ 3 ยกย่องคู่มือแนวทางการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน สถาบันอุดมศึกษา เช่น การจัดการเรียนการสอน การให้บริการวิชาการ การดำเนินการใน ลักษณะกิจกรรมนักศึกษา และการเป็นสถาบันผู้นำต้นแบบที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็น หลักในการบริหารจัดการสถานศึกษา

ขั้นที่ 4 ระดมความคิดเห็นจากผู้รู้ทุกภาคส่วนในสังคมเพื่อร่วม วิพากษ์วิจารณ์ เสนอแนะ และพัฒนาคู่มือแนวทางการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่จัดร่าง ขึ้น

ขั้นที่ 5 ส่งเสริมให้มีการใช้คู่มือ เผยแพร่ รูปแบบวิธีผ่านสื่อต่าง ๆ ให้บรรลุ เป้าหมายตามที่วางไว้ เพื่อนำไปสู่ "สังคมเข้มแข็ง" ที่คนในชาติอยู่เย็นเป็นสุข ร่วมกันอย่าง สมานฉันท์ บนพื้นฐานของคุณธรรม

นโยบายข้อ 2 ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึง มีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และขยายโอกาสทางการศึกษา ทุกระดับ ทุกประเภท

1. สนับสนุนและพัฒนากิจการศึกษานักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา และได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการ ของสถาบันอุดมศึกษาตามกรอบของกิจกรรมและยุทธศาสตร์ดังกล่าว จำนวน 10 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยมหิดล (วิทยาลัยราชสุดา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยในปี 2549 มีนิสิตนักศึกษาพิการกำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 1,409 คน จำแนกเป็นระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 511 คน ระดับปริญญาตรี 880 คน ปริญญาโท 16 คน และปริญญาเอก 2 คน นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ยังได้จัดตั้งกองทุนการศึกษาเพื่อบุคคลออทิสติก บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้และบุคคลสมาธิสั้น ในวงเงิน 200 ล้านบาท เป็นทุนประเดิมเพื่อส่งเสริมวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อขยายกลไกและศักยภาพในการพัฒนาผลิตบุคลากรและพัฒนาระบบการจัดการศึกษา การเรียนการสอนสำหรับบุคคลทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าว

2. กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต

รัฐบาลมีนโยบายในการรวมกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ให้เป็นกองทุนเดียวกันเพื่อความเป็นเอกภาพในการบริหารเงินกองทุน และได้มีการศึกษาหลักเกณฑ์และแนวทางในการรวมกองทุนดังกล่าว โดยในปีการศึกษา 2549 ภาคการศึกษาที่ 1/2549 ได้จัดสรรเงินให้กู้ยืมและมีนักศึกษาที่กู้ยืมรวมจำนวนทั้งหมด 333,112 ราย จำแนกเป็นดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	55,084 ราย
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏ	87,082 ราย
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	24,538 ราย
4. มหาวิทยาลัยเอกชน	59,896 ราย
5. วิทยาลัยเอกชน	12,898 ราย
6. มหาวิทยาลัยเปิด	9,612 ราย
7. มหาวิทยาลัยสงฆ์ (เฉพาะพระวาาส)	180 ราย
8. สถาบันการศึกษาเฉพาะทาง (นอกสังกัด ศธ.)	5,304 ราย

9. วิทยาลัยชุมชน	104 ราย
10. สถาบันอาชีวศึกษาภาครัฐ สังกัด สอศ.	30,910 ราย
11. สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน	47,504 ราย

สำหรับในภาคการศึกษาที่ 2/2549 นิสิต นักศึกษา ที่สามารถกู้ยืม กรอ. ได้จะต้องเป็นผู้ ที่กู้ยืม กรอ. ในภาคการศึกษาที่ 1/2549 ซึ่งผู้ที่ไม่ได้กู้ยืมในภาคการศึกษาที่ 1/2549 จะไม่สามารถกู้ได้ในภาคการศึกษาที่ 2/2549

3. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยศูนย์พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ได้ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพแก่บุคลากรในอาชีพต่างๆ และประชาชนทั่วไป โดยในช่วง 3 เดือน ได้ดำเนินงานดังนี้

1. ขยายผลการบริการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม โดยได้วางแผนดำเนินการเผยแพร่สื่อการเรียนรู้และจัดประชุมแนะนำสื่อในเขตกรุงเทพมหานครและภูมิภาคต่าง ๆ รวม 10 ครั้ง สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาจัดฝึกอบรมสำหรับกลุ่มอาชีพระดับปฏิบัติการ รวม 14 หลักสูตร (ด้านท่องเที่ยว อาหาร แฟชั่นและวิทยาศาสตร์สุขภาพ) และในช่วง 3 เดือน ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลความสนใจของสถาบันอุดมศึกษาทั้งรัฐและเอกชนในการจัดอบรมภาษาอังกฤษ 14 หลักสูตร รวมทั้งจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนและสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อการอบรมดังกล่าว

2. พัฒนาระบบบริการสารสนเทศในลักษณะ One Stop Service เพื่อเป็นสื่อกลางแหล่งข้อมูลสำหรับผู้สนใจในการพัฒนาภาษาอังกฤษ โดยในช่วง 3 เดือน ได้ปรับปรุงระบบและฐานข้อมูล รวมทั้งสำรวจข้อมูลเพิ่มเติม ได้แก่ ข้อมูลหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษของสถาบันอุดมศึกษาที่มีแผนหรือมีศักยภาพในการจัดอบรม ข้อมูลหน่วยฝึกอบรมภาษาอังกฤษ ข้อมูลวิทยากร เป็นต้น

3. ประสานการจัดสร้างหลักสูตรออนไลน์สำหรับพยาบาล และแบบทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษทั่วไป สื่อการเรียนรู้(การ์ตูนเรียนภาษาอังกฤษ ชุดที่ 2) รวมทั้งเตรียมสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับผู้จัดการสปา ตามข้อตกลงที่ได้จัดทำร่วมกับสมาพันธ์สปาไทย

4. ประสานการศึกษาการใช้บทเรียนออนไลน์ในการพัฒนาความสามารถด้านการเรียนภาษาอังกฤษของบุคลากรอาชีพต่างๆ และให้บริการและเผยแพร่ข้อมูล สื่อการเรียนรู้ มาตรฐานภาษาอังกฤษสำหรับอาชีพต่างๆ และเตรียมการในการติดตั้งและดูแลระบบ E-Learning ในหลักสูตรต่างๆ ที่จัดสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว

นโยบายข้อ 3 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

1. ยกกระดับคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กระตุ้นและส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดและในกำกับกว่า 140 สถาบัน ในการดำเนินการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกันคุณภาพการศึกษาตามองค์ประกอบคุณภาพที่กำหนด เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รวมทั้งส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษานำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และครบวงจร โดยในช่วง 3 เดือน มีผลการดำเนินงานดังนี้

1) พัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้ทันสมัยและสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย รวมทั้งเชื่อมโยงกับการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษาตามเกณฑ์ กพร. ซึ่งองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับข้อมูลที่ใช้กำกับแต่ละตัวบ่งชี้เหล่านี้จะสามารถนำไปใช้ทั้งเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก โดยเฉพาะการประเมินของ สมศ. และ กพร. และได้นำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีและตัวอย่างแนวทางการพัฒนาไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษานำไปปรับใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและพร้อมรับกับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสมศ. รอบสอง

2) พัฒนาคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น เพื่อพัฒนาบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นผู้ประเมินคุณภาพภายในระดับคณะวิชาและหน่วยงานที่เทียบเท่าส่งผลให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. พัฒนาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินโครงการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนของอาจารย์ระดับอุดมศึกษา (Professional and Organizational Development Network in Higher Education : POD Network Thailand) โดยการจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ และกำหนดให้เป็นคุณสมบัติเบื้องต้นประการหนึ่งในการขอตำแหน่งวิชาการ ตำแหน่งแรกของอาจารย์ กำหนดเกณฑ์มาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา โดยสถาบันอุดมศึกษาต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่พัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ และจัดให้มีเครือข่ายสมาคม และ

มีเวทีให้นำเสนอผลงานด้านการเรียนการสอนของอาจารย์ โดยในช่วง 3 เดือน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1) จัดตั้งเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (เครือข่าย ควอท) Professional and Organizational Development Network of Thailand ซึ่งเป็นเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนการสอนระหว่างสถาบันอุดมศึกษา โดยคณะกรรมการบริหารโครงการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนของอาจารย์ระดับอุดมศึกษา ได้ ลงนามความร่วมมือระหว่าง 5 สถาบันได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และได้ประชาสัมพันธ์เครือข่าย ควอท (POD Network) ให้ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยรับทราบเพื่อขยายเครือข่ายความร่วมมือให้กว้างขวางมากขึ้น

2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน เรื่อง “การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem – Based Learning) “ ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 21 -22 กันยายน 2549 และครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 23 – 24 พฤศจิกายน 2549 โดยที่มหาวิทยาลัยผู้เชี่ยวชาญด้าน PBL จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และจะจัดประชุมปฏิบัติการเรื่องดังกล่าวเป็นครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 25 – 26 มกราคม 2550 เนื่องจากคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก

3. จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (National Qualifications Framework for Higher Education : NQF) ซึ่งเป็นกรอบที่แสดงถึงความเชื่อมโยงของการศึกษาแต่ละระดับ โครงสร้างและลักษณะสำคัญของคุณวุฒิในระดับต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นมาตรฐานของผลผลิตและผลลัพธ์แห่งการเรียนรู้ (Learning Outcomes) เป็นสำคัญ ดังนั้นกรอบมาตรฐานคุณวุฒิจึงจัดเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในที่มุ่งเน้นคุณภาพของบัณฑิตให้บุคคลทั่วไปได้รู้ เข้าใจตรงกัน และตรวจสอบได้ การกำหนดมาตรฐานของผลผลิตและผลลัพธ์ของการเรียนรู้ดังกล่าวจะทำให้การดำเนินการใด ๆ ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนจึงมีหลักยึดและมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน ซึ่งจะทำให้เกิดระบบและเป็นกรอบที่จะสามารถเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิกันได้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยในช่วง 3 เดือน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1) จัดทำ (ร่าง) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย”

2) ประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา : จะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อปฏิรูปการเรียนการสอนได้อย่างไร ?” เพื่อให้บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาและผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจถึงแนวทางในการนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์

3) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการผู้ฝึกอบรมนำร่องเพื่อทบทวน และพัฒนาหลักสูตร (Program and Course Specifications) ในระยะแรกฝึกอบรม 9 สาขาวิชา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ การบริการและการท่องเที่ยว พยาบาลศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีชีวภาพ วิทยาศาสตร์ (เคมี) คอมพิวเตอร์ และอุตสาหกรรมเกษตร ทั้งนี้ จะได้ขยายผลไปยังสาขาวิชาอื่นๆ ต่อไป

4) เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาบน website : www.mua.go.th

4. เชื่อมโยงหลักสูตร(MAPPING) เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยสำนักงานบริหารโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ได้จัดทำความเชื่อมโยงหลักสูตร(MAPPING) ของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ เพื่อใช้ในวางแผนกำลังคนและกำหนดสาขาวิชาที่รัฐต้องการสนับสนุนตามความต้องการของประเทศ ขณะเดียวกันสามารถช่วยติดตามและประเมินผลคุณภาพ มาตรฐานหลักสูตรของแต่ละสถาบันและกำหนดทิศทางการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น โดยการใช้งบกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) เป็นกลไกในการกำกับให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ และได้พัฒนาเป็นฐานข้อมูลหลักสูตรของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา (เฉพาะระดับอนุปริญญา ปวส. และปริญญาตรี) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน ซึ่งข้อมูลความเชื่อมโยงหลักสูตร ประกอบด้วย

- จำนวนนักศึกษาจำแนกตามหลักสูตร และสาขาวิชาเอก
- สถานภาพหลักสูตร
- การพิจารณาอนุมัติหลักสูตร
- การรับรอง/รับทราบหลักสูตร
- รูปแบบการจัดการเรียนการสอน
- สถานที่จัดการเรียนการสอน

5. แก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการขาดแคลนครู คณาจารย์ และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา จึงได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการครู คณาจารย์ และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ขาดแคลนอัตรากำลังหลังจากบริหารจัดการ และขอคืนอัตราเกษียณแล้ว ในสายผู้สอน จำนวน 11,483 อัตรา และในสายสนับสนุน จำนวน 8,051 อัตรา โดยจำแนกเป็นดังนี้

1) สถาบันอุดมศึกษาตั้งใหม่ 52 แห่ง (ม.ราชภัฏ, ม.เทคโนโลยีราชมงคล, ส.เทคโนโลยีปทุมวัน, ม.นราธิวาสราชนครินทร์ และ ม.นครพนม) ขาดแคลนสายผู้สอน 11,118 อัตรา สายสนับสนุน 7,745 อัตรา

2) วิทยาลัยชุมชน 18 แห่ง ขาดแคลนสายผู้สอน 365 อัตรา สายสนับสนุน 306 อัตรา

การดำเนินงานในรอบ 3 เดือน(ตุลาคม – ธันวาคม 2549) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้วิเคราะห์ความขาดแคลนและความต้องการอัตรากำลังครู คณาจารย์และบุคลากร ในสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, มหาวิทยาลัยนราธิวาส ราชนครินทร์ และวิทยาลัยชุมชน 3 แห่ง (นราธิวาส, ปัตตานี และ ยะลา) โดยได้รวบรวมและจัดส่งข้อมูลดังกล่าวต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเพื่อดำเนินการขออัตรากำลังเพิ่มใหม่ต่อคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1) สายผู้สอน ขาดแคลนโดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

(1) สาขาสังคม-มนุษย์ 281 อัตรา

(2) สาขาวิทย์-เทคโนโลยี 439 อัตรา

(3) สาขาแพทย์และสุขภาพ 21 อัตรา

2) สายสนับสนุนขาดแคลน รวม 589 อัตรา

6. พัฒนาสมรรถนะครู คณาจารย์ และบุคลากรอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู คณาจารย์ และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ ในลักษณะและรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1) โครงการพัฒนาอาจารย์สาขาขาดแคลน 16 สาขา ได้แก่ สาขา แพทยศาสตร์ สาขาเภสัชศาสตร์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ สาขาอุตสาหกรรมเกษตร สาขา สถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาพยาบาลศาสตร์ สาขาครุศาสตร์ - อุตสาหกรรม สาขาสัตว แพทยศาสตร์ สาขาสหเวชศาสตร์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์ สาขาอัญมณีและ

เครื่องประดับ สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาคอมพิวเตอร์ สาขาภาษา และสาขาบัญชี โดยได้จัดสรร
ทุนเพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาเอกภายในประเทศ 765 ทุน เป็นเงิน 166,319,000 บาท โอน
เงินทุนวิจัยต่างประเทศแก่ผู้รับทุน 30 ราย เป็นเงิน 17,599,581 บาท โดยโอนเงินให้แก่
สถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัด และจัดสรรทุนเพื่อศึกษาต่อระดับโท-เอก ณ ต่างประเทศ จำนวน
660 ทุน เป็นเงิน 265,924,155 บาท โดยโอนเงินให้สำนักงาน ก.พ. รวมเป็น 1,455 ทุน เป็นเงิน
ทั้งสิ้น 449,836,736 บาท

2) โครงการผลิตและพัฒนาอาจารย์ ได้จัดสรรทุนเพื่อศึกษาต่อระดับ
ปริญญาเอก ในประเทศ จำนวน 262 ทุน เป็นเงิน 44,651,065 บาท และโอนเงินทุนวิจัย
ต่างประเทศแก่ผู้รับทุนจำนวน 1 ราย เป็นเงิน 284,625 บาท รวม 263 ทุน โดยโอนเงินให้แก่
สถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัด เป็นเงินทั้งสิ้น 44,935,690 บาท

3) โครงการพัฒนาอาจารย์ในวิทยาเขตสารสินเขต ได้จัดสรรทุนเพื่อศึกษา
ต่อระดับปริญญาเอก ในประเทศ จำนวน 54 ทุน เป็นเงิน 11,605,300 บาท และโอนเงินทุนวิจัย
ต่างประเทศแก่ผู้รับทุนจำนวน 3 ราย เป็นเงิน 1,374,723 บาท รวม 57 ทุน โดยโอนเงินให้แก่
สถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัด เป็นเงินทั้งสิ้น 12,980,023 บาท

4) โครงการทุนเครือข่ายเชิงกลยุทธ์เพื่อการผลิตและพัฒนาอาจารย์
ในสถาบันอุดมศึกษาปี 2550 อยู่ระหว่างเตรียมการเพื่อจัดทำประกาศรับสมัครทุน

5) โครงการทุนพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ อยู่
ระหว่างการประกาศให้อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ เสนอโครงการเพื่อ
ขอรับทุนสนับสนุนการทำวิจัย จำนวน 330 ทุน

6) โครงการทุนเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยของอาจารย์รุ่นกลางใน
สถาบันอุดมศึกษา อยู่ระหว่างการประกาศให้อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเสนอโครงการเพื่อขอรับ
ทุนสนับสนุนการทำวิจัย จำนวน 50 ทุน

7) โครงการพัฒนาบุคลากรอุดมศึกษา โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร
โครงการพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา เพื่อทำหน้าที่พิจารณากำหนดแนวทางและรูปแบบการ
พัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา กำหนดและพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหาร
สถาบันอุดมศึกษาตลอดจนบริหารและติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาผู้บริหาร
สถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และได้เตรียมการจัดอบรมหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหาร
สถาบันอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐ เอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

8) โครงการ ASEM-DUO Fellowship Programme โดยเป็นการแลกเปลี่ยน
อาจารย์และนักศึกษาในกลุ่มประเทศสมาชิก ASEM เพื่อมุ่งส่งเสริมการขยายการค้าและการแลกเปลี่ยนที่
สมดุลระหว่างสถาบันการศึกษาของภูมิภาคเอเชียและยุโรป โดยโครงการดังกล่าวจำแนกเป็น

โครงการย่อย 4 โครงการ ได้แก่ DUO-France, DUO-Denmark, DUO-Korea และ DUO-Singapore ซึ่งจะดำเนินการอยู่บนหลักการพื้นฐานเดียวกัน ดังนี้

(1) ดำเนินการแลกเปลี่ยนเป็นคู่ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในเอเชียและสถาบันอุดมศึกษาในยุโรป

(2) กำหนดระยะเวลาแลกเปลี่ยนสำหรับนักศึกษาเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา (4 - 6 เดือน) และสำหรับอาจารย์เป็นเวลา 1 เดือน

(3) ค่าใช้จ่ายสำหรับนักศึกษาอยู่ในวงเงิน 8,000-12,000 ยูโร โดยสำหรับนักศึกษาแลกเปลี่ยน 2 คน ระยะเวลา 4 เดือน เป็นเงิน 8,000 ยูโร และระยะเวลา 6 เดือน เป็นเงิน 12,000 ยูโร อาจารย์ 2 คน ระยะเวลา 1 เดือน เป็นเงิน 6,000 ยูโร

ประเทศไทยได้ร่วมเป็น Contributing Partner ของโครงการ ASEM-DUO Fellowship Programme ในปีงบประมาณ 2549 โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินโครงการทุนการศึกษาภายใต้ ASEM-DUO Fellowship Programme เป็นเวลา 5 ปี ระหว่างปี 2549-2553 โดยได้รับจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการเป็นเงินปีละ 9,780,000 บาท และภายใต้โครงการดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้สนับสนุนการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์ในลักษณะเป็นคู่ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เพื่อไปศึกษา บรรยายและทำวิจัย ภายใต้เงื่อนไขการถ่ายโอนหน่วยกิตในกรณีการแลกเปลี่ยนนักศึกษา โดยสาขาวิชาที่ให้การสนับสนุนในปีงบประมาณ 2550 ได้แก่ Alternative Energy, Biotechnology/Food Technology, Health Sciences, Information and Communication Technology, Logistics and Supply Chain Management และ Tourism and Hospitality Management และ ในปีงบประมาณ 2549 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้พิจารณาจัดสรรทุนให้แก่ นักศึกษาจำนวน 6 คู่ และอาจารย์จำนวน 17 คู่ จากสถาบันอุดมศึกษาไทยและสถาบันอุดมศึกษาในประเทศเยอรมนี เดนมาร์ก ฝรั่งเศส ฮอลแลนด์ อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ สวีเดน โปรตุเกส และอิตาลี เป็นจำนวนเงิน 7,187,715 บาท

9) โครงการให้นักวิชาการไทยที่อยู่ต่างประเทศกลับมาร่วมพัฒนาการอุดมศึกษาไทย โดยโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีขั้นสูงที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศไทย บรรเทาปัญหาการขาดแคลนนักวิชาการสาขาที่ขาดแคลน รวมทั้งปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนและการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาไทย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับนักวิชาการไทยในต่างประเทศในลักษณะต่างๆ คือ การเชิญนักวิชาการไทยในต่างประเทศมาสอน/บรรยายให้แก่คณาจารย์และนักศึกษา การเชิญมาเป็นวิทยากรในการ

ฝึกอบรมและเป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ เป็นต้น พร้อมทั้งสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษารวมตัวกันเพื่อก่อตั้ง Consortium ตามสาขาวิชาต่างๆ ซึ่งปัจจุบันมี 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมเกษตร เกษษศาสตร์ และพยาบาลศาสตร์ รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือในลักษณะต่างๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

7. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการ อุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University : TCU) ได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกลของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งแก่ประชาชนผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศให้มีคุณภาพและมาตรฐาน สนับสนุนกระบวนการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนทางไกลระหว่างสถาบันอุดมศึกษา และมีกลไกในการเทียบโอนผลการศึกษา โดยมีสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา เป็นแกนหลักในการพัฒนามหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยบนระบบเครือข่าย Uninet โดยมีองค์ประกอบหลัก เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและกิจกรรมของผู้เรียนและผู้สอนที่เทียบเคียงได้กับสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป โดยในช่วง 3 เดือน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญคือ มีผู้เรียนที่เรียนผ่านระบบการศึกษาทางไกลเพิ่มขึ้น จำนวน 2,102 คน และมีครูและบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาด้านไอที จำนวน 750 คน และได้พัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาเพื่อการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นเป็นรายวิชา จำนวน 765 ชั่วโมง

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา ได้สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษา หรือเครือข่าย Uninet โดยในช่วง 3 เดือน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ขยายวงจรสื่อสัญญาณภายในประเทศ เส้นทางไปยังภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากเดิม 155 Mbps เป็น 310 Mbps
- 2) ขยายวงจรสื่อสัญญาณระหว่างประเทศให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วไป จากเดิม 310 Mbps เป็น 730 Mbps
- 3) บริหารจัดการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (UniNet) เพื่อให้บริการกับสถาบันการศึกษา จำนวนกว่า 190 แห่ง
- 4) เชื่อมโยงเครือข่ายวิทยาลัยชุมชน และวางระบบเครือข่ายสารสนเทศและการสื่อสารให้กับมหาวิทยาลัยนครพนม รวมทั้งวางระบบห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และห้องเรียนทางไกลของวิทยาลัยการบันน่านาชาติ

8. จัดตั้งเครือข่ายหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

(Technology Licensing Office : TLO)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ส่งเสริม และสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจัดตั้งหน่วยจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Licensing Office : TLO) ในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล (Information Network) เพื่อพัฒนาระบบการนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ไปสู่การจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร และสิทธิบัตรทรัพย์สินทางปัญญาสู่กระบวนการต่อยอดองค์ความรู้ ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยในช่วง 3 เดือน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาได้ประชุมร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ TLO จากสหรัฐฯ ณ กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อพัฒนารูปแบบและการบริหารจัดการ TLO ที่เหมาะสมกับบริบทของไทย

9. การเสริมสร้างนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตให้เป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก รุ่น

ใหม่ (University Business Incubator : UBI)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตให้เป็นผู้ประกอบการขนาดเล็กรุ่นใหม่ (University Business Incubator : UBI) โดยสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความพร้อมให้สามารถจัดตั้งหน่วยเพาะบ่มวิสาหกิจ ส่งเสริมให้นำผลงานวิจัยและพัฒนาและความพร้อมด้านวิชาการของสถาบันอุดมศึกษามาเชื่อมต่อกับโลกธุรกิจ เพื่อพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการใหม่ ส่งเสริมให้อาจารย์ นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตเข้ามามีส่วนในกิจกรรมของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็กรุ่นใหม่ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ร่วมมือและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษา จัดตั้ง UBI ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งปัจจุบัน มีจำนวน 35 แห่ง โดยในช่วง 3 เดือน ได้ดำเนินการจัดประชุม เชิงปฏิบัติการ เรื่อง ระบบการประเมินผล และ KPI ของโครงการระบบพี่เลี้ยง UBI

10. การผลิตแพทย์เพิ่มของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินโครงการผลิตแพทย์เพิ่มตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2547 และเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิต ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กลุ่มสถาบันผลิตแพทย์แห่งประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุข เพื่อผลิตแพทย์ให้เพียงพอับความต้องการของประเทศตามแผนความต้องการกำลังคนด้านสาธารณสุขที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2547 โครงการนี้มีเป้าหมายการผลิตแพทย์ในปี 2556 ให้ได้สัดส่วนแพทย์ 1 คนต่อประชากร 1,800 คน จึงเพิ่มการผลิตแพทย์ จำนวน 10 รุ่น ตั้งแต่ปี 2547-2556 จากแผนการรับปกติจำนวน 11,564 คน เป็นจำนวน 22,424 คน โดยผลิตเพิ่มจำนวน 10,678 คน รวม 10 ปี

ซึ่งมหาวิทยาลัยที่รับนักศึกษาแพทย์เพิ่มจะได้รับการสนับสนุนเป็นงบดำเนินการในอัตราคนละ 300,000 บาท/คน/ปี โดยในปีการศึกษา 2547 - 2548 สามารถรับนักศึกษาแพทย์ได้จำนวน 4,333 คน โดยแบ่งแผนการรับปกติ จำนวน 3,096 คน แผนการผลิตเพิ่มอีกจำนวน 1,237 คน ซึ่งสถาบันฝ่ายผลิตจะทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตตามแผนของโครงการ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะทำหน้าที่ติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละปีการศึกษา

11. การผลิตและพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางด้านสาธารณสุขตามแผนเสริมสร้างการลงทุนด้านสาธารณสุข (Mega Project) ของกระทรวงสาธารณสุข
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินโครงการดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตแพทย์และพยาบาลให้เพียงพอกับความต้องการ โดยมีเป้าหมายรับนักศึกษาแพทย์เพิ่มรวมจำนวนทั้งสิ้น 4,530 คน ในช่วงระยะเวลา 6 ปี (พ.ศ. 2549-2554) และเป้าหมายการรับนักศึกษาพยาบาลเพิ่มรวมจำนวนทั้งสิ้น 7,840 คน ในช่วงระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ.2549-2552) โดยมหาวิทยาลัยที่รับนักศึกษาแพทย์เพิ่มจะได้รับการสนับสนุนเป็นงบดำเนินการในอัตราคนละ 300,000 บาท/คน/ปี และงบลงทุนตามความจำเป็น และมหาวิทยาลัยที่รับนักศึกษาพยาบาลเพิ่มจะได้รับการสนับสนุนเป็นงบดำเนินการในอัตราคนละ 40,000 บาท/คน/ปี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการแล้วเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2549 และต่อมาในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2549 ได้มีมติให้ความเห็นชอบให้ใช้งบกลางปีงบประมาณ 2549 จำนวน 301.5 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตแพทย์และพยาบาล ในปีงบประมาณ 2549 ภายใต้โครงการดังกล่าว โดยในปีการศึกษา 2549 สามารถรับนักศึกษาแพทย์ได้จำนวน 260 คน และนักศึกษาพยาบาลได้จำนวน 1,042 คน ซึ่งสถาบันฝ่ายผลิตจะทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตตามแผนของโครงการ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะทำหน้าที่ติดตามผลการดำเนินงานใน แต่ละปีการศึกษา

12. การจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลกฤดูร้อน ครั้งที่ 24 (พ.ศ.2550)

ประเทศไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้รับมอบหมายจากสหพันธ์กีฬามหาวิทยาลัยโลก (International University Sports Federation : FISU) ให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลกฤดูร้อน ครั้งที่ 24 ในระหว่างวันที่ 8 – 18 สิงหาคม 2550 เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะมีพระชนมายุ 80 พรรษา และเป็นการพัฒนากีฬาในระดับสากล โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลกฤดูร้อน ครั้งที่ 24 และให้จัดตั้งสำนักบริหารการจัดการแข่งขันฯ ขึ้นในสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คณะกรรมการจัดการแข่งขันได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการแข่งขันฯ ซึ่งตั้งอยู่ที่ 99 หมู่ 18 ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120 โทรศัพท์ 0-2654-2700 โทรสาร 0-2564-2701 เว็บไซต์ <http://www.Bangkok 2007.com> โดยสำนักบริหารการจัดการแข่งขันฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ 14 ฝ่าย เพื่อผลักดันและขับเคลื่อนภารกิจจัดการแข่งขันให้เป็นไปตามเป้าหมาย

ชนิดกีฬาที่ได้รับการรับรอง รวมทั้งหมด 15 ชนิดกีฬา ได้แก่ กีฬาบังคับ 10 ชนิด ประกอบด้วย กรีฑา กีฬาทางน้ำ บาสเกตบอล ฟันดาบ ฟุตบอล ยูโด ยิมนาสติก เทนนิส เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล และกีฬาเลือก 5 ชนิด ประกอบด้วย เทควันโด แบดมินตัน ยิงปืน-ยิงเป้าบิน กอล์ฟ และซอฟท์บอลหญิง และขณะนี้ประเทศไทยที่แสดงความจำนงเข้าร่วมการแข่งขัน จำนวน 89 ประเทศ (1 ธันวาคม 2549)

นโยบายข้อ 4 การกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

1. การปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐให้เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้มีระบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาที่คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ โดยการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับดังกล่าว ซึ่งมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน 5 ฉบับ

คือ

- ร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยทักษิณ พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ.

พ.ศ.

2) คณะรัฐมนตรีพิจารณารับหลักการแล้ว และอยู่ระหว่างเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน 3 ฉบับ คือ

- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ.

3) อยู่ระหว่างเสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน 3 ฉบับ คือ

- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ.

4) อยู่ระหว่างการพิจารณายืนยันของมหาวิทยาลัย จำนวน 5 ฉบับ คือ

- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ.

5) อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจำนวน 4

ฉบับ คือ

- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.

ในขณะเดียวกัน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดทำโครงการเพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยสังกัดรัฐเพื่อเตรียมสำหรับการเปลี่ยนสถานภาพจากมหาวิทยาลัยในสังกัดรัฐเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ และประสานให้สถาบันอุดมศึกษาในกำกับได้วิเคราะห์ประเด็นปัญหาและจุดเด่นของการเป็นมหาวิทยาลัย เพื่อรวบรวมจัดทำคู่มือชี้แจงต่อไป

นโยบายข้อ 5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และท้องถิ่น

1. การจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกว่าหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (University Business Incubator , UBI) เป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญที่ก่อให้เกิดการก่อตั้งบริษัทใหม่ (Start-up Companies) ที่มีอนาคตในเชิงธุรกิจ ซึ่งเมื่อผ่านกระบวนการบ่มเพาะอย่างเป็นทางการเรียบร้อยแล้ว ก็จะพัฒนาออกจากหน่วยบ่มเพาะไปเป็นบริษัทที่เรียกว่า Spin-off Companies ที่มีความเข้มแข็งพร้อมที่จะดำเนินธุรกิจและเติบโตต่อไป จนสามารถส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้เริ่มโครงการหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ ในสถาบันอุดมศึกษา (University Business Incubator หรือ UBI) ในช่วงปลายปี พ.ศ.2547 และปัจจุบันมีการก่อตั้ง UBI ขึ้นในสถาบันอุดมศึกษา รวมจำนวน 35 แห่ง และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประสานกับสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ได้รับการพิจารณาให้จัดตั้งหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ ได้เตรียมการพัฒนาเอกสารข้อเสนอโครงการ UBI เพื่อเสนอในปีงบประมาณ 2550 โดยให้เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยบ่มเพาะ

วิสาหกิจ (UBI) ต้นแบบที่เหมาะสมตามศักยภาพของสถาบันฯ คือ (1) การพัฒนาองค์ความรู้จาก การบรรยายของผู้เชี่ยวชาญในประเทศและต่างประเทศ (Israel & Canada) (2) การ ประชุมสัมมนา UBI Mentoring System (3) การประชุม UBI & TLO Focus Group โดย ปีงบประมาณ 2550 ได้รับข้อเสนอโครงการจัดตั้งหน่วย UBI ใหม่จากสถาบันอุดมศึกษา 17 แห่ง ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะทำงาน

นโยบายข้อ 6 พัฒนาการศึกษานในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

1. พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดน ภาคใต้ โดยปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับสภาพเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท และประกาศนียบัตร ดังนี้

1) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ปัตตานี)

- หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง นโยบายสาธารณะ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (ปรับปรุง พ.ศ. 2550)
- หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อิสลาม (ปรับปรุง พ.ศ. 2550)

2) มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

- หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอาหรับ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2550)
- หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอิสลาม (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2551)

- หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2551)

3) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

- หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
- หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารการศึกษา
- หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษามลายู
- หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์
- หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA)

4) วิทยาลัยอิสลามยะลา

- ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2550)
- ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษามลายู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2550)
- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอาหรับ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2550)

5) วิทยาลัยชุมชนยะลา

- หลักสูตรอนุปริญา สาขาวิชาธุรกิจอาหารฮาลาล

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้กำหนดจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ภายใต้โครงการ “ค่ายเรียนรู้คุณธรรม นำชีวิตพอเพียง ปี 2550” เพื่อให้ นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงและเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง (Activity Based Learning) และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ชุมชน ศาสนาและปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อสร้างสังคมคุณธรรม คุณภาพ ธรรมภาพและประสิทธิภาพตามนโยบายของรัฐบาล

2. แก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของ ปัญหาการขาดแคลนครูคณาจารย์ และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ จึงได้วิเคราะห์ความขาดแคลนและความต้องการอัตรากำลังครู คณาจารย์และบุคลากร ในสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์ และวิทยาลัยชุมชน 3 แห่ง (นราธิวาส, ปัตตานี และยะลา) โดยได้รวบรวม และจัดส่งข้อมูลดังกล่าวต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเพื่อดำเนินการขออัตรากำลังเพิ่ม ใหม่ต่อคณะรัฐมนตรี ดังนี้

- 1) สายผู้สอน ขาดแคลนโดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

(1) สาขาสังคม-มนุษย์	จำนวน 281 อัตรา
(2) สาขาวิทย์-เทคโนโลยี	จำนวน 439 อัตรา
(3) สาขาแพทย์และสุขภาพ	จำนวน 21 อัตรา

- 2) สายสนับสนุนขาดแคลน รวม 589 อัตรา

3. สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการแก้ปัญหาในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับเยาวชนในพื้นที่มาก ขึ้น โดยได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจัดสรรทุนการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้กับ นักเรียน/นักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และจากการสำรวจข้อมูลการให้ทุนการศึกษา

พบว่า ปีการศึกษา 2549 มีนักศึกษาที่จบมัธยมศึกษาตอนปลายและ/หรือมีภูมิลาเนาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และนักศึกษาที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย/สถาบันใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่น้อยกว่า 1,318 คน ได้รับทุนการศึกษาประเภทให้เปล่า เป็นทุนที่ทราบมูลค่ารวมแล้วไม่น้อยกว่า 16,917,155- บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2549) และในขณะเดียวกัน ในปีการศึกษา 2550 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้มีเป้าหมายให้สถาบันอุดมศึกษาจัดสรรทุนเพิ่มและจัดสรรโควตาให้กับนักเรียน/นักศึกษาในพื้นที่ได้โอกาสศึกษาต่อเพิ่มมากขึ้น โดยขณะนี้ มีสถาบันอุดมศึกษา ที่แจ้งว่ามีโครงการจะให้ทุนแก่นักเรียนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 3 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยสยาม รวมจำนวน 49 ทุน

ในขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ขยายเป้าหมายการรับนักศึกษาของวิทยาลัยชุมชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเพิ่มจำนวนการรับนักศึกษา และจัดทำโครงการวิทยาลัยชุมชนกับวิถีชีวิตและโอกาสทางการศึกษาของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจัดการสอนระดับอนุปริญญาสำหรับนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม พัฒนาศักยภาพผู้เรียน พัฒนาความรู้สู่อาชีพที่ยั่งยืน จัดสรรทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น

4. พัฒนาศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ให้มีศักยภาพเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในพื้นที่ที่มีคุณภาพ โดยได้ดำเนินการดังนี้

1) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยได้จัดสรรทุนพัฒนาอาจารย์ไปศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ณ ประเทศญี่ปุ่น 1 ทุนและระดับปริญญาโท จำนวน 37 ทุน และเร่งเปิดสอนอิสลามศึกษา โดยร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอัล - อัลฮัร ประเทศอียิปต์

2) ส่งเสริมมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาให้มีบทบาทในการพัฒนาบุคลากรทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน โดยการอบรมครูให้กับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำนวน 212 คน อบรมครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 69 คน เป็นต้น

3) เร่งเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี และพัฒนาหลักสูตรอิสลามศึกษาของวิทยาลัยอิสลามศึกษาให้เป็นหลักสูตรนานาชาติ โดยเริ่มรับนักศึกษานานาชาติ สาขาอิสลามศึกษา ปีการศึกษา 2549 จำนวน 50 คน และจะรับนักศึกษาสาขาเศรษฐศาสตร์อิสลาม จำนวน 50 คน ในปีการศึกษา 2550

อีกทั้งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาไว้คือเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับและเร่งกระจายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาอย่างกว้างขวาง จัดการศึกษาให้มีลักษณะเป็นเครือข่ายของการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นหลากหลายในรูปแบบและวิธีการให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ชุมชนและสังคม ตลอดจนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกระดับและประเภทการศึกษา ในยุคสมัยของโลกไร้พรมแดน ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทต่อบุคคลชุมชนและสังคมอย่างมาก นักเรียน นักศึกษามีความสนใจและเลือกเรียนในโปรแกรมภาษาอังกฤษรวมทั้งโปรแกรมนานาชาติ ทำให้มหาวิทยาลัยต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนต้องมีการปรับกลยุทธ์ทางการศึกษา โดยได้จัดให้มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในบางสาขาวิชาเพื่อรองรับความต้องการของนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งรัฐบาลได้เปิดโอกาสให้สถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศ มาเปิดดำเนินการในเมืองไทย ทำให้มหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชนของไทยต้องเร่งปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน

ปัจจุบันไทยมีสถาบันการศึกษานานาชาติจำนวน 161 แห่งแบ่งเป็นโรงเรียนนานาชาติ 110 แห่ง และสถาบันอุดมศึกษา 51 แห่ง ส่วนโรงเรียน หลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ ที่ใช้ภาษาอังกฤษ เป็นสื่อการสอน English Program (EP) จำนวน 187 แห่ง แบ่งเป็นของรัฐบาล 66 แห่ง เอกชน 121 แห่ง นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนอาชีพศึกษาอีก 11 แห่งและโรงเรียนหลักสูตรระยะสั้นอีก 14 แห่ง

จากข้อมูลของกองวิเทศสหการ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา(ส.ก.อ.) บ่งชี้ว่า มหาวิทยาลัยของรัฐและสถาบันการศึกษาเอกชน มีหลักสูตรนานาชาติเท่ากับ 18 แห่ง และ 21 แห่งตามลำดับ

การบริหารการศึกษานานาชาติในไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยการศึกษาของไทย มีอัตรา การ เติบโต ในช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมามีเห็นได้จากการเข้าไปศึกษาหลักสูตรนานาชาติในไทยของนักศึกษาไทยและต่างชาติที่เพิ่มขึ้นจาก 63,754 คน ในปี 2547 เป็น 68,000 คนในปี 2548 ซึ่งการบริการการศึกษานานาชาตินี้ก่อให้เกิดรายได้กับประเทศเพราะนักเรียนนักศึกษาต่างชาติกว่า 20,000 คนจาก 72 ประเทศ ซึ่งกำลังศึกษา ในสถาบัน การศึกษานานาชาติของไทยกว่า 300 แห่งทั่วประเทศ ได้ใช้จ่ายทางการศึกษา รวมประมาณปีละ 10,000 ล้านบาท

และการที่นักเรียนนักศึกษาไทยจำนวนกว่า 48,000 คน ตัดสินใจศึกษาหลักสูตรนานาชาติในประเทศ แทนการศึกษาในต่างประเทศ เป็นการช่วยรักษาเงินตราต่างประเทศ ไว้ภายในประเทศนับแสนล้านบาท โดยคาดว่าในปี 2550 นี้ นักเรียนนักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนนานาชาติในไทยจะเพิ่มขึ้นอีก 5-10%

10 อันดับมหาวิทยาลัยที่มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับต่างชาติมากที่สุด

	ปี 2547(คน)	ปี 2548 (คน)
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	1,772	2,248
มหาวิทยาลัยมหิดล	308	476
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	296	170
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	185	217
มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมป์ฟอร์ด	168	
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	160	179
มหาวิทยาลัยมิชชั่น	159	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	153	243
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	152	146
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	139	123
มหาวิทยาลัยสยาม		170
มหาวิทยาลัยรังสิต		148

การเดินทางมาศึกษาต่อในประเทศไทยของนักศึกษาต่างชาตินั้นกำลังได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นตามลำดับซึ่งเหตุผลหลักที่นักศึกษาเหล่านี้เลือกเข้ามาเรียนในเมืองไทยคือค่าเล่าเรียนและค่าครองชีพที่มีราคาถูกเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศแถบยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย

จากข้อมูลที่ทางสำนักยุทธศาสตร์ต่างประเทศได้รวบรวมไว้พบว่ามีนักศึกษาต่างประเทศที่เข้ามาเรียนในบ้านเราทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ปี 2545 รวม 3,339 คน ปี 2546 (รวบรวมถึงกันยายน) มี 4170 คน ซึ่งในปี 2547 นี้ น่าจะมีนักศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 20 % ซึ่งส่วนใหญ่จะเลือกมาเรียนในคณะบริหารธุรกิจมากกว่าคณะอื่นๆ(ผู้จัดการรายสัปดาห์ 12 พฤศจิกายน 2547)

เนื่องจากแนวโน้มความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษาสูงขึ้น การจัดทำแผนรับนักศึกษาประจำปี จึงได้ขยายเป้าหมายการรับนักศึกษาเพิ่มขึ้น

การศึกษามีปัจจัยความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาปีที่ 1 จะทำให้มหาวิทยาลัยของรัฐบาล จะทำให้มหาวิทยาลัยของรัฐบาลซึ่งมีข้อจำกัดด้านเงินงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน สามารถจัดทำแผนรับนักศึกษาประจำปี และ แข่งขันกับมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีความพร้อมในทุกด้าน

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ

ตัวแปรอิสระ

- เพศ
- สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมปลาย
- โปรแกรมที่เลือกเรียนในระดับมัธยมปลาย
- รายได้เฉลี่ยของครอบครัว

ตัวแปรตาม

- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
- วิธีที่ควรใช้ในการรับสมัครนักศึกษาเข้าเรียนหลักสูตรนานาชาติ
- บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

ขอบเขตของโครงการวิจัย

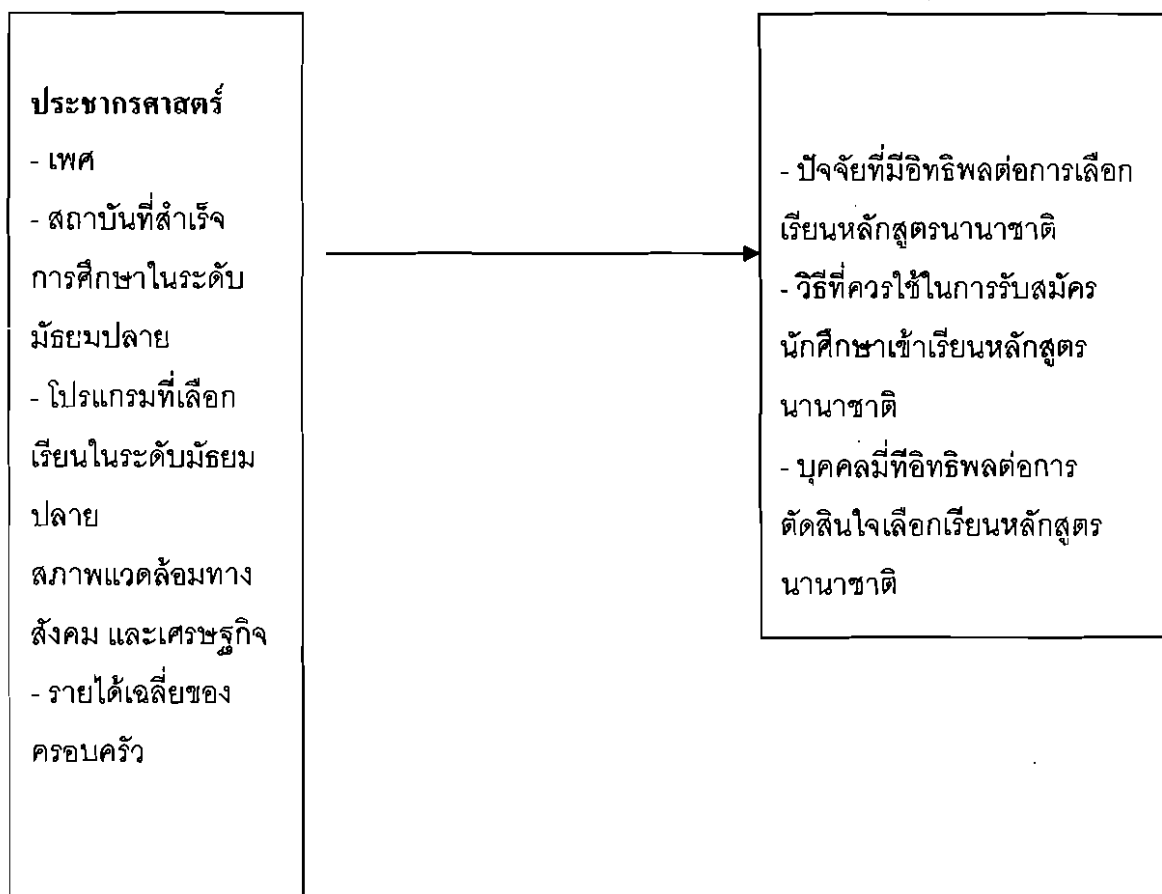
การวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะนักศึกษาปีที่ 1 หลักสูตรนานาชาติ ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ มีผลต่อความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
2. ปัจจัยทางด้านสังคมศาสตร์ ได้แก่ สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมปลาย และโปรแกรมที่เลือกเรียนในระดับมัธยมปลาย มีผลต่อความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
3. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว มีผลต่อความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาศัยแนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดการศึกษาต่อ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 สภาพ คือ สภาพทั่วไปของนักศึกษา สภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการทบทวนวรรณกรรม อันประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความปัจจัยความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติเพื่อนำมาจัดทำกรอบ แนวคิด และสมมติฐานการวิจัย

ทฤษฎี ธรรมชาติของมนุษย์ (วราภรณ์ ตระกูลฤชดี(2544 :5) แนวคิดของทฤษฎีกล่าวว่า ธรรมชาติได้สร้างสิ่งที่ดีที่สุดเหมาะสมที่สุดให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน โดยมีการคัดเลือก พันธุ์ตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิต สิ่งมีชีวิตใดที่มีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ สิ่งมีชีวิตนั้นก็จะสามารถอยู่รอด และถ่ายทอดลักษณะเด่นนั้นๆ ออกมา ให้แก่ลูกหลานสืบต่อเผ่าพันธุ์ และสามารถดำรงเผ่าพันธุ์ตนเองไว้ได้มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มี ความสามารถในการปรับตัวได้อย่างดีเยี่ยม มนุษย์จึงยังสามารถดำรงเผ่าพันธุ์ของตนไว้ได้จนถึง ปัจจุบันโรมาส ฮอบส์ (Thomas Hobbes) กล่าวว่า " ธรรมชาติของคนนั้นป่าเถื่อน เห็นแก่ตัว ซึ่ ไม้โอ้อวดตน ต่ำช้า หยาบคาย เขาแต่ใจตัวเอง ยื้อแย่งแข่งดีกันโดยไม่มีขอบเขต อายุสั้น แต่ถ้าพบ กับความทุกข์ยากแล้ว คนจึงจะลดความเห็นแก่ตัวลงและสังคมจะช่วยให้เขาดีขึ้น " วิลเลียมสัน (Williamson) ก็กล่าวทำนองเดียวกันว่า " ทุกคนที่เกิดมาเป็นเสมือนผีร้าย "(Every body is evil) แต่ จอห์น ล็อค (John Lock) กลับมีแนวความคิดเห็นตรงกันข้ามว่า " มนุษย์โดยธรรมชาติเป็น คนดี ไม่ได้มีความเห็นแก่ตัว ส่วนความไม่ดีนั้นเกิดจากสภาพแวดล้อมของเขา " (กฤษณา ศักดิ์ศรี, 2534 : 94)นอกจากนี้แล้วนักสังคมวิทยาเห็นว่า ธรรมชาติของมนุษย์ทั่วไปชอบเรียนรู้ มีความ อยากรู้ อยากรู้อยากเห็นอยากดูชอบที่จะรู้เรื่องของผู้อื่นบางคนรู้จักคนอื่นดีกว่าตนเองเสียอีกเพราะไม่เคย สำรวจตัวเองดูบ้างเลยเพราะโดยทั่วไปคนชอบเรียนรู้เรื่องของคนอื่นมากกว่าตนเอง และมี ความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองรู้จักผู้อื่นได้ดี แต่ถ้าหากมีคำถามย้อนกลับว่า ตัวท่านเองนั้นรู้จักตัวเองแค่ไหน คนๆ นั้นมักจะโกรธ มิใช่เพราะว่าถูก แต่ภายใต้จิตสำนึกนั้น คือความไม่รู้จักตัวเองแล้วทำให้รู้สึก มี ปมด้อยเกิดขึ้น แนวความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ เชื่อว่า คนเรามี ลักษณะของความเป็นมนุษย์และสัตว์ผสมอยู่ด้วยกัน และเน้นว่าชีวิตของมนุษย์หล่อหลอมมาจาก

ความต้องการทางร่างกาย แรงขับทางเพศและสัญชาตญาณของความก้าวร้าว นักจิตวิเคราะห์ กลุ่มนี้มองมนุษย์ในแง่ของความเป็นสัตว์และความเป็นมนุษย์ผู้ประเสริฐ กล่าวคือ คนเรามี ลักษณะเหมือนกับสัตว์ในแง่ของความต้องการอาหาร การขับถ่าย และความต้องการทางเพศ แต่ คนแตกต่างกันจากสัตว์ในแง่ที่ว่าสามารถจะพัฒนาเทคนิคการสื่อความหมายต่างๆ ในการ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ซึ่งสามารถแยกตนไปจากเรื่องของสัญชาตญาณได้ นั่นคือความรู้สึกผิดชอบ ชั่วดี มีคุณธรรม สามารถครอบคลุมพฤติกรรม อุดมคติ การกระทำของตนเองได้

ดังนั้นในแง่ของการวิเคราะห์ทางจิตมนุษย์ พบว่ามีความเป็นสัตว์ แต่มีบางสิ่งที่พัฒนาสูงขึ้น ไปกว่าสัตว์ ข้อคิดเห็นของทฤษฎีนี้คือ กล่าวคือ ถ้าจะยอมรับความเป็นมนุษย์ก็ไม่ควรปฏิเสธความ เป็นสัตว์ของเขาด้วย เพราะพื้นฐานของพฤติกรรมมีผลมาจากกระบวนการจิตไร้สำนึก ซึ่งเกิดจาก แรงจูงใจที่ไม่รู้ตัว (Unconscious Motivation) ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เช่น ความปรารถนายากได้ สิ่งต่างๆ เป็นสิ่งที่มีติดตัวอยู่ในมนุษย์ทุกคน ตลอดถึงความเกลียด ความกลัว อันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น โดยไม่รู้ตัว สิ่งนี้เองที่มีส่วนทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมที่แม้แต่ตนเองไม่สามารถเข้าใจตนเองได้ พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นสามารถพิจารณาได้เป็น 2 แง่มุม กล่าวคือ ในแง่มุมหนึ่ง เป็น พฤติกรรมที่เกิดขึ้น ในลักษณะธรรมชาติสามัญ ที่สามารถสังเกตเห็นได้อย่างง่ายๆ ส่วนมุมหนึ่งเป็น ความหมายในสัญลักษณ์ ซึ่งสืบเนื่องมาจากจิตไร้สำนึก และการกระตุ้นของสิ่งที่เก็บกดอยู่ภายใน จิตใจ ซึ่งสามารถจะเข้าใจได้โดยการวิเคราะห์ทางจิตเกี่ยวกับบุคลิกภาพของมนุษย์ นักจิตวิทยา กลุ่มนี้อธิบายโครงสร้างของบุคลิกภาพมนุษย์ว่าประกอบด้วย Id Ego และ Super-Ego เป็น ความต้องการในการที่จะแสวงหาความสุขให้กับตนเอง โดยยึดหลัก Pleasure Principle ไม่ว่าจะ โดยวิธีใดก็ตาม เพียงแต่ขอให้ได้สิ่งที่ตนต้องการ เป็นสิ่งที่ติดตัวมาโดยธรรมชาติ Ego เป็นความ ต้องการซึ่งยังมีการใช้เหตุผล และศีลธรรมเข้ามาร่วมพิจารณาเกี่ยวข้องกับกระทำต่างๆ ของ คนเรา โดยเกิดจากการผสมผสานของ Id กับ Super Ego Super Ego ได้แก่ มโนธรรม ประเพณี วัฒนธรรม คุณธรรมรวมถึงความเสียสละต่างๆ ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้ตนเองและสังคม สงบสุขการประสมประสานกันระหว่าง Id Ego และ Super Ego ก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพ ผลของ ขบวนการความสัมพันธ์ของภาระหน้าที่ของ Ego (Ego Function) เริ่มมีความสำคัญตั้งแต่ วัย ทารก วัยเด็ก ตลอดถึงช่วงที่ตามมาของขั้นพัฒนาการตามขั้นตอนของชีวิต พฤติกรรมที่แสดง ออกเป็นผลซึ่งกันและกันของแนวโน้มระหว่าง Id Ego Super-Ego กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ เช่น มาสโลว์ (Abraham H. Maslow) และโรเจอร์ (Carl R. Rogers) มีความ เชื่อว่ามนุษย์เป็น "Men of play" แต่ละคนมีชีวิตอยู่ในความเปลี่ยนแปลงในโลก มีตนเองเป็นจุด ศูนย์กลาง และปฏิสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลง และประสบการณ์ต่างๆ และการรับรู้ของเขาจะ สร้าง "ตน" ของเขาให้แตกต่างกัน และมนุษย์ทุกคนจะต้องมีคุณค่าและความต้องการความพึง

พอใจในตนเอง ดังนั้นถ้าคนได้รับการตอบสนองตามความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ อันได้แก่ ความต้องการทางร่างกาย เพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ เช่น อาหาร น้ำ การขับถ่าย ความต้องการทางจิตใจ เช่น การต้องการความรู้สึกปลอดภัย อบอุ่น ความต้องการความรัก ความภาคภูมิใจในตนเอง ความรู้จักตนและความสามารถที่จะซึ่งในคุณค่าของความเป็นคนได้ ถ้าความต้องการพื้นฐานเบื้องต้นได้รับการตอบสนองพฤติกรรมของมนุษย์จะพัฒนาการในแนวโน้มที่จะตอบสนอง ความต้องการพื้นฐานชั้นสูงๆ ต่อไป ด้วยความเชื่อพื้นฐานนี้เอง นักจิตวิทยากลุ่มนี้เชื่อว่าธรรมชาติแท้จริงของมนุษย์นั้นดี ถ้าความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้รับการตอบสนองมนุษย์ก็จะทำแต่ความดี มนุษย์ทุกคนต้องดิ้นรนหาหนทางตอบสนองความต้องการพื้นฐานด้วยวิธีต่างๆ ซึ่งกลุ่มนี้เชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนมีชีวิตอยู่กับความเปลี่ยนแปลงในโลกที่มีตนเป็นศูนย์กลางและมี ความสัมพันธ์กับผู้อื่นซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา บุคคลแต่ละคนมีประสบการณ์ของตนเองซึ่งไม่เหมือนใคร เป็นการรับรู้ของตนเองและสิ่งนี้เองก่อให้เกิด ตน (Self) หรือ " โครงสร้าง ของตน " ขึ้นมาโครงสร้างของตนนั้นเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ เป็นผลจากการประเมินการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โครงสร้างของตนคือรูปแบบของการรับรู้เกี่ยวกับ ตนเอง เช่น บุคลิกลักษณะ ความสามารถ บทบาทต่างๆ ของตนเกี่ยวกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเจตคติและค่านิยมของตนเอง การมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นจะช่วยพัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับ "ตน" (Self) ได้ดีขึ้น บิดามารดามี บทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างโครงสร้างแห่ง "ตน" ของแต่ละ บุคคล การที่จะรู้จักบุคคลให้ ลึกซึ้ง ต้องพยายามเข้าใจถึงโลกส่วนตัวและประสบการณ์เฉพาะของ แต่ละคน Carl R. Rogers นักจิตวิทยาให้คำปรึกษาที่มีชื่อเสียงผู้หนึ่งของกลุ่มนี้ กล่าวถึงธรรมชาติ ของมนุษย์ว่า

มนุษย์โดยพื้นฐานแล้วเป็นผู้มีเหตุผลสามารถที่จะตัดสินใจด้วยตนเองได้ มนุษย์มีศักดิ์ศรี มีคุณค่า มีความดี เชื่อถือและไว้วางใจได้ มนุษย์ยังมีความเฉลียวฉลาดในการปรับตัว และต้องการความเป็นอิสระในการที่จะพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้า

ส่วนแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองอย่างสมบูรณ์นั้น Rogers เชื่อว่าลักษณะธรรมชาติของมนุษย์นั้นมี แนวโน้มที่ติดตัวมาแต่กำเนิดของอินทรีย์ ที่จะพัฒนาความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่ทั้งหมด ตามวิถีทางที่จะช่วยให้อินทรีย์คงอยู่ หรือสร้างเสริมให้ดียิ่งขึ้น โดยการปรับตัว การขัดเกลา การ พัฒนาการพึ่งตนเองและการเป็นตัวของตัวเอง นอกจากนี้ Rogers กล่าวว่า มนุษย์มีลักษณะ ดังนี้

1. มีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองอย่างสมบูรณ์
2. มีแนวโน้มที่จะได้ตอบสนองความต้องการของตนเอง ไม่เฉพาะเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง เช่น เมื่อหิว

จะแสวงหาอาหาร แต่การจะเป็นในวิธีที่ไม่ไปทำลายความต้องการด้านอื่น เช่น ศักดิ์ศรี เกียรติยศ หากแต่เป็นการแสวงหาอาหารเพื่อคงไว้ซึ่งเกียรติยศ ศักดิ์ศรีและความต้องการด้านอื่นๆ ของมนุษย์

3. มีแรงจูงใจที่กว้างขวางมาก เพราะรวมถึงความต้องการทางสรีระ ความอยากรู้อยากเรียน การแสวงหากิจกรรมที่นำมาสู่ความพึงพอใจ ความเติบโตทางร่างกาย วุฒิภาวะ ความต้องการสัมพันธภาพที่ใกล้ชิดระหว่างบุคคล ความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเองที่จะมีส่วนในการควบคุมสิ่งแวดล้อมและหลีกเลี่ยงจากการถูกควบคุม

4. การพัฒนาตนเองอย่างสมบูรณ์ อับราฮัม มาสโลว์ ได้กล่าวว่าคนเรามีความต้องการในด้านความต้องการขั้นต่ำ จนถึงความต้องการขั้นสูงตามลำดับ ความต้องการขั้นต่ำ คือความต้องการที่จะอยู่รอด เช่น ความหิว ความกระหาย ส่วนความต้องการขั้นสูง ได้แก่ ความต้องการที่จะได้รับความรัก ได้เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะได้มีเกียรติยศชื่อเสียง ได้เฝ้าหาความรู้ และแสวงหาสิ่งสวยงามให้แก่ชีวิต เป็นต้น Maslow ถือว่าการที่คนเราจะพัฒนาตนให้สมบูรณ์นั้นจะต้องตอบสนองความต้องการตามลำดับขั้นโดยลำดับ จนถึงขั้นที่สามารถเข้าใจตนเองและโลกโดยถ่องแท้ (นิภา นิธยานน ,2530 : 42) และด้วยความเชื่อพื้นฐานนี้เอง นักจิตวิทยากลุ่มนี้จึงเชื่อว่าธรรมชาติแท้จริงของมนุษย์นั้นดี ถ้าความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้รับการตอบสนองมนุษย์จะต้องทำแต่ความดี ถ้ามนุษย์ต้องดิ้นรนและทำสิ่งที่ไม่ดีหรือสิ่งที่ผิดทำนองคลองธรรมก็เพราะการพยายามหาทางตอบสนองความต้องการพื้นฐานด้วยวิธีต่างๆ นั่นเอง ลำดับความต้องการพื้นฐานของ MASLOW เรียกว่า Hierarchy of Needs มี 5 ลำดับขั้น ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการปัจจัย 4 เช่น ต้องการอาหารให้อิ่มท้อง เครื่องนุ่งห่มเพื่อป้องกันความร้อน หนาวและอุจาดตา ยารักษาโรคมัยไข้เจ็บ รวมทั้งที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันแดด ฝน ลม อากาศร้อน หนาว และสัตว์ร้าย ความต้องการเหล่านี้มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคน จึงมีความต้องการพื้นฐานขั้นแรกที่มนุษย์ทุกคนต้องการบรรลุให้ได้ก่อน

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) หลังจากที่มีมนุษย์บรรลุความต้องการด้านร่างกาย ทำให้ชีวิตสามารถดำรงอยู่ในขั้นแรกแล้ว จะมีความต้องการด้านความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของตนเองเพิ่มขึ้นต่อไป เช่น หลังจากมนุษย์มีอาหารรับประทานจนอิ่มท้องแล้วได้เริ่มหันมาคำนึงถึงความปลอดภัยของอาหาร หรือสุขภาพ โดยหันมาให้ความสำคัญกับเรื่องสารพิษที่ติดมากับอาหาร ซึ่งสารพิษเหล่านี้อาจสร้างความไม่ปลอดภัยให้กับชีวิตของเขา เป็นต้น

3. ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Belonging and love needs) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นหลังจากการที่มีชีวิตอยู่รอดแล้ว มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแล้ว มนุษย์

จะเริ่มมองหาความรักจากผู้อื่น ต้องการที่จะเป็นเจ้าของสิ่งต่างๆ ที่ตนเองครอบครองอยู่ตลอดไป เช่น ต้องการให้พ่อแม่ พี่น้อง คนรัก รักเราและต้องการให้เขาเหล่านั้นรักเราคนเดียว ไม่ต้องการให้เขาเหล่านั้นไปรักคนอื่น โดยการแสดงความเป็นเจ้าของ เป็นต้น

4. ความต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น (Esteem needs) เป็นความต้องการอีกขั้นหนึ่งหลังจากได้รับความต้องการทางร่างกาย ความปลอดภัย ความรักและเป็นเจ้าของแล้ว จะต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ต้องการได้รับเกียรติจากผู้อื่น เช่น ต้องการการเรียกขานจากบุคคลทั่วไปอย่างสุภาพ ให้ความเคารพนับถือตามควรไม่ต้องการการกดขี่ข่มเหงจากผู้อื่น เนื่องจากทุกคนมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

5. ความต้องการความเป็นตัวตนอันแท้จริงของตนเอง (Self — actualization needs) เป็นความต้องการขั้นสุดท้าย หลังจากที่ผ่านมาความต้องการความเป็นส่วนตัว เป็นตัวตนที่แท้จริงของตนเอง ลดความต้องการภายนอกลง หันมาต้องการสิ่งที่ตนเองมีและเป็นอยู่ ซึ่งเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เช่นกัน

แต่ความต้องการในขั้นนี้มักเกิดขึ้นได้ยาก เพราะต้องผ่านความต้องการในขั้นอื่นๆ มาก่อน และต้องมีความเข้าใจในชีวิตเป็นอย่างดี

แนวคิดการศึกษาต่อ (Further Study)

มีงานวิจัยของต่างประเทศโดยนักวิจัยชื่อ เบทซ์ สตาร์ และคณะ (Betz, Starr et al. 1972: 456 – 461) ได้ศึกษาความแตกต่างของความพึงพอใจของนักศึกษาที่ตัดสินใจเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาใหญ่ๆ ของรัฐ พบว่า เหตุที่ทำให้นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษามีความพึงพอใจ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และการได้รับการยอมรับจากผลการศึกษายังชี้ให้เห็นว่าสถาบันที่แตกต่างกันจะทำให้นักศึกษาได้รับความรู้แตกต่างกัน โดยเฉพาะสถาบันใหญ่ ๆ ของรัฐ กับสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน เงื่อนไขทางสภาพแวดล้อมของสถาบัน และเงื่อนไขทางสภาพแวดล้อมด้านการเรียน รวมทั้งชีวิตทางสังคมมีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง ฉะนั้น การจะทำให้นักศึกษาพอใจสถานศึกษามากที่สุด คือการรวมเอาจุดดีของสถาบันของรัฐ และสถาบันเอกชนเข้าด้วยกัน

ปัจจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อ

นักจิตวิทยาได้จำแนกแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก

ฮิลการ์ด (Hilgard, 1981: 125 –129) ได้จำแนกสาเหตุเกี่ยวกับแรงจูงใจไว้ดังนี้

1. แรงจูงใจของแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไปในแต่ละสังคม แม้ในสังคมเดียวกัน แรงจูงใจของแต่ละบุคคลก็ยังมี ความแตกต่างกัน แล้วแต่ประสบการณ์หรือการเรียนรู้ ของแต่ละบุคคลหรือของสังคมแต่ละสังคม เพราะแรงจูงใจเป็นผลของประสบการณ์และการเรียนรู้โดยตรง
2. แรงจูงใจอย่างเดียวกัน อาจทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกัน
3. แรงจูงใจที่ต่างกัน อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมอย่างเดียวกันได้
4. แรงจูงใจที่เกิดขึ้นอาจมีสาเหตุสลับซับซ้อน

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ พบว่า ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความต้องการ หรือความสัมพันธ์กับปัจจัยเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ต้องการ ในขั้นนี้เป็นการฝึกความคิดและประสานสัมพันธ์ระหว่างตนเอง ข้อมูลทางการศึกษา ข้อมูลทางอาชีพเพื่อประกอบการตัดสินใจให้เหมาะสมกับตนเองและมีความเป็นไปได้มากที่สุด (ประดิษฐ์ หม่อมศรี และคณะ, 2538: 4-5)

8 ปัจจัยที่นักศึกษาไทยเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในไทย

1. ความแข็งแกร่งของหลักสูตรเป็นที่ยอมรับ
2. ค่าเล่าเรียนไม่สูง
3. จำนวนอาจารย์ที่จบจากต่างประเทศมีมากขึ้น ทำให้คุณภาพ เทียบได้กับ ต่างประเทศ
4. เมื่อจบการศึกษาสามารถหาทุนการศึกษาได้ง่าย
5. สามารถไปเรียนต่อมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในไทยได้ง่าย
6. เมื่อจบการศึกษาจะได้เงินมากกว่าเรียนภาคภาษาไทยและหางานทำ ง่ายกว่า
7. ปัจจุบันบริษัทมีความยืดหยุ่นให้พนักงานสามารถเรียนหนังสือได้มากขึ้น
8. ไม่ต้องการให้เงินรั่วไหลออกต่างประเทศ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ (1) สภาพทั่วไปของนักศึกษา (2) สภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ (3) สภาพแวดล้อมด้านการเรียน (4) สภาพแวดล้อมของสถาบัน

สภาพทั่วไปของนักศึกษา

เดือนใจ อริคมภาสิต 2532 ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2529 พบว่า นักเรียนต้องการเลือกเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่าไม่ศึกษาต่อ เพศมีผลทำให้การเลือกเรียนต่อสายวิชาต่างกัน คือ นักเรียนหญิง เลือกเรียนต่อสายสามัญ

มากกว่านักเรียนชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงเลือกเรียนต่อสายอาชีพต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สมพงษ์ มั่นระวัง 2532 ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 จังหวัดสุโขทัย พบว่านักเรียนชาย หญิงต้องการเลือกเรียนต่อถึงร้อยละ 98.98 นักเรียนชายเลือกเรียนต่อสายอาชีพมากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงเลือกเรียนสายสามัญมากกว่านักเรียน

สภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ

สุรัตน์ ไชยชมภู (2535: 120) พบว่าจำนวนพี่น้องเป็นตัวแปรภายนอกของปัจจัยเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อ ความตั้งใจในการเรียนต่อของนักเรียน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2524: 59-57) ได้ศึกษาวิจัยการติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2531 โดยศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อและไม่ได้เรียนต่อพบว่า ได้แก่ การศึกษาสูงสุดของพี่ จำนวนพี่ ส่งผลต่อการได้เรียนและไม่ได้เรียน นอกจากนั้นยังมีงานวิจัยอีกหลายเรื่องพบว่า ขนาดครอบครัวใหญ่บุตรมีโอกาสด้านการศึกษาน้อยลง แต่ในทางกลับกันขนาดครอบครัวเล็ก บุตรมีโอกาสด้านการศึกษา และได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาล ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยแบ่งประเภทของแรงจูงใจเป็น 6 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจด้านบุคคล แรงจูงใจด้านรายได้ แรงจูงใจด้านเหตุผลส่วนตัว แรงจูงใจด้านชื่อเสียงเกียรติยศ แรงจูงใจด้านลักษณะงานซึ่งได้แก่ ประเภทของงาน ความก้าวหน้าจากการทำงานในอาชีพมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมากที่สุดสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเรียนต่อและ ทิศทางในการประกอบอาชีพ และกล่าวถึงรายได้ อาชีพของครอบครัว การศึกษาของบิดา มารดาของนักเรียน รวมถึงได้ศึกษาความมุ่งหวังของบิดา มารดา ในเขตชนบทไทยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดา มารดา ที่มีระดับต่าง ๆ กัน ผลปรากฏว่าครอบครัวที่มีระดับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง และปานกลาง จะมีความมุ่งหวังเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรสูง ครอบครัวที่มีระดับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ครอบครัวที่มีบิดา มารดามีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 หรือไม่ได้รับการศึกษาจะมุ่งหวัง เกี่ยวกับการศึกษาของบุตรต่ำ ให้บุตรเรียนแค่ระดับประถม จากการศึกษาของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา (2536: 21 - 22) ได้ทำการติดตามผลโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2535 พบว่าผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด รองลงมาผู้ปกครองมีอาชีพ

รับจ้าง และเมื่อจำแนกประเภทวิชาชีพที่เรียนเทียบกับอาชีพของผู้ปกครองพบว่านักเรียนที่เรียน พาณิชยกรรมและเกษตรกรรมส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาค้าขาย มารดา กงเทตุ (2524: 56) ก็ได้วิจัยพบว่าระดับรายได้ของบิดา มารดา มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพของนักเรียน ชอทิพย์ ราชศรีเกรียงไกร (อ้างถึง สุจิตรา ฐานสุวรรณศรี 2543) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่าโดยส่วนรวมแล้วรายได้ของบิดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรกล่าวคือกลุ่มบิดาที่มีรายได้ต่อเดือนสูงส่วนใหญ่มีแนวโน้มของความมุ่งหวังให้บุตรจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าขึ้นไปมากกว่าความมุ่งหวังของกลุ่มบิดาที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำ และมักมีความมุ่งหวังให้จบการศึกษาอาชีวศึกษา หรือต่ำกว่าด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกมล คุ่มประวดี (2516: 71 อ้างถึง สุจิตรา ฐานสุวรรณศรี 2543) ได้ศึกษาความมุ่งหวังของบิดา มารดาในเขตชนบทไทยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พบว่าบิดา มารดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่มีความมุ่งหวังให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับต่ำ มากกว่าผู้มีบิดา มารดาประกอบอาชีพอื่นๆ และผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขายส่วนใหญ่มีความมุ่งหวังให้บุตรได้รับการศึกษาสูงสุด นอกจากนั้น สุันทา แสงทอง (2523: 106) ศึกษาความมุ่งหวังในการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผู้ย้ายถิ่นทางการศึกษา สูงสุดมากกว่าบิดา ที่มีการศึกษาระดับต่ำ และมีความมุ่งหวังทางอาชีพสูงขึ้นตามระดับการศึกษาของบิดา (พรรณี เปรมันธุ์ 2523, ณัฐวุฒิ เนาวประดิษฐ์ 2528) ซึ่งจากงานวิจัยต่างๆ นั้นตรงและสนับสนุนทฤษฎีการเลือกอาชีพของไครท์ ที่พบว่า การเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุม อาชีพของบิดาและการเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์กันแรงจูงใจด้านอาชีพมักเป็นแรงจูงใจภายนอกในลำดับแรกที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกแผนการเรียน

สภาพแวดล้อมด้านการเรียน

Kurt Lewin, 1964 ได้ศึกษาปัจจัยทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการที่นักเรียนจะประสบความสำเร็จ และความล้มเหลวในการเรียนซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ 6 ประการ คือ

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมทางด้านสมอง สติปัญญา ร่างกายและความสามารถทางด้านลักษณะของร่างกาย
2. คุณลักษณะทางจิตใจ ได้แก่ ความสนใจ แรงจูงใจ เจตคติและค่านิยม ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ เพศ
3. คุณลักษณะของผู้สอน ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ในวิชาที่สอน การพัฒนาความรู้ ทักษะทางร่างกาย ลักษณะทางจิตใจสุขภาพความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ความเข้าใจในสถานการณ์

อายุ เพศ

4. พฤติกรรมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการ เรียนการสอนคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความคิด วิธีการที่ครูนำมาสอน ทักษะทางร่างกายกับ ความรู้สึก คุณลักษณะของกลุ่ม ได้แก่ โครงสร้าง เจตคติ ความสามัคคี และการเป็นผู้นำ
5. คุณลักษณะของพฤติกรรมเฉพาะตัว ได้แก่ การตอบสนอง เครื่องมือ และ อุปกรณ์ เป็นต้น
6. แรงผลักดันภายนอก ได้แก่ ครอบครัว สิ่งแวดล้อมและอิทธิพลทางด้าน ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

อ้างถึง สุจิตรา ฐานสุวรรณศรี 2543 คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (2534: 56–57) ได้ศึกษาวิจัย การติดตามผลผู้จบการ ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าสภาพแวดล้อมด้านสนับสนุนการเรียนซึ่ง ประกอบด้วย คณะสอน ละสมของนักเรียน การเดินทางมาโรงเรียนและการได้รับการแนะแนว ส่งผล ต่อการได้เรียนต่อ และไม่ได้เรียนต่อ สุวัฒน์ เจริญจำ และคณะ (2529: 66–70) ได้ศึกษาปัจจัยที่ สามารถ อธิบายความ แตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย พบว่ากลุ่มนักเรียน ที่ต้องการศึกษาต่อปัจจัยด้านการเรียนมากกว่าหรือสูงกว่ากลุ่มนักเรียน ที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ สมพงษ์ มั่นระวัง (2531: 72) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของการเลือกเรียน ต่อสายสามัญและสาย อาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย พบว่าผลการเรียน ของนักเรียนในปีการ ศึกษาที่ผ่านมามีความสำคัญต่อการเลือกสายวิชาของนักเรียนมาก คือ นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงจะ เลือกสายสามัญมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และนักเรียนที่มี ผลการเรียนต่ำจะเลือกเรียนสาย อาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง นอกจากนั้น สุวัฒน์ ไชย ชมภู (2535: 118) ยังพบว่า ผลการ เรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนต่อ กล่าวคือ นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสูง จะมีความตั้งใจในการเรียนต่อสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผล การเรียนเฉลี่ยต่ำ และตัวแปรผลการเรียน มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด ลำดับที่ 3 ของกลุ่มปัจจัย เกี่ยวกับนักเรียนในการพยากรณ์ความตั้งใจใน การเรียนต่อ แต่เมื่อรวมกับตัวแปรเกี่ยวกับ ผู้ปกครองเข้าสู่สมการพยากรณ์ ปรากฏว่าผลการเรียน เป็นตัวแปรที่มีอำนาจดีที่สุดอันดับที่ 4 อรุณช บุญยกนก (2526: บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการ ออกกลางคันของ นิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า “องค์ประกอบด้านครอบครัว เช่น อาชีพของบิดา มารดา เป็นสาเหตุหนึ่งของการออกกลางคันของนิสิต”สุกัญญา ศิริตันติกร (2526: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพแวดล้อมทางด้านที่ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเรียนคณิตศาสตร์ได้ดี พบว่า สภาพแวดล้อมทางด้านที่ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเรียนคณิตศาสตร์ได้ดี ได้แก่ อาชีพ ของผู้ปกครอง การรู้จักแบ่งเวลาในการ ทำงาน นักเรียนไม่ต้องทำงานมากเกินไป นักเรียนรู้สึก สบายอบอุ่นใจขณะอยู่ที่บ้าน การสนับสนุนจากครอบครัวทิพวรรณ จันทรพิบูลย์ (2530: 115) ได้ ศึกษาปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล

จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยปรากฏว่าปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนนั้น ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางบ้าน การเดินทางจากที่พักไปยังสถานศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในบ้านและฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

สภาพแวดล้อมของสถาบัน

การศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสถาบันส่วนหนึ่ง ซึ่งพบในระยะหลัง ๆ ที่มีการแข่งขันเชิงศึกษาค่อนข้างสูง การศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาด้านครู อาจารย์ สภาพแวดล้อมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งเป็นผลทางอ้อมต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสถาบัน สภาพแวดล้อมของสถาบันมีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษามาก สถาบันอุดมศึกษาควรจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาเช่น การให้บริการทางวิชาการที่ทันสมัย มีเครือข่ายเชื่อมโยงเพื่อความสะดวก การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในสถานศึกษา ควรจัดให้มี ประสิทธิภาพ มีการจัดกิจกรรมอย่างเหมาะสมสร้างความรัก ความสามัคคี ความภาคภูมิใจในชื่อเสียงของสถาบัน จัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้ครบองค์ความรู้ การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา นักศึกษาต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสถาบัน ถ้าสามารถปรับตัวได้นักศึกษาก็สามารถจะพัฒนาศักยภาพของตนได้ถ้าไม่สามารถปรับตัวได้ก็อาจส่งผลกระทบต่อจิตใจอาจทำให้เกิดความรู้สึกล้มเหลว วิตกกังวล ท้อแท้ ไม่มีความสุข ซึ่งจะส่งผลต่อการศึกษาและบุคลิกภาพโดยรวม ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา การพัฒนานักศึกษาและการปรับตัวของนักศึกษาซึ่งจะมีผล ต่อการเรียน ความพึงพอใจและความสุขในระหว่างศึกษาไว้หลายคน อรรถนพ คุณพันธ์ (2521: 11)

ศึกษาการจำแนกสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยไทย โดยใช้แบบสำรวจวัดสภาพแวดล้อมและ กิจกรรมของมหาวิทยาลัยผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษาจะมีความพึงพอใจมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ ถ้ามหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมที่ดี
2. บรรยากาศในการเรียนการสอนดีมีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ เป็นบัณฑิตที่ทรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถมีคุณธรรมตามจุดหมายของมหาวิทยาลัย เพราะบรรยากาศในการเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่จะเอื้ออำนวยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
3. สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่ดีจะต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมกิจกรรม เสริมสร้างหลักสูตรทั้งด้านวิชาการ สันทนาการ กีฬาและศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งกิจกรรมที่ เสริมสร้างให้นักศึกษารอบรู้เป็นบัณฑิตทั้งร่างกายและจิตใจ

4. สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่ดีจะต้องมีการบริหารที่ดี กล่าวคือ นักศึกษา ในมหาวิทยาลัย ควรต่อกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย อาจารย์ยินดีให้คำปรึกษา แนะนำแก่นักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ซึ่งลักษณะดังกล่าวย่อมมีส่วนช่วยทำให้เกิดความพึงพอใจแก่นักศึกษา
5. อาคารสถานที่ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมีความสัมฤทธิ์ผล มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมียาอาคารสถานที่ที่ดี ทั้งปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องอาหาร มีที่นั่งพักผ่อนและบริการต่าง ๆ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน องค์ประกอบเหล่านี้จะสร้างความพึงพอใจแก่นักเรียนและมีผลต่อการศึกษาล่าเรียนและทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษา ศิริพร อังคนานุสรณ์ 2530 พบว่าสภาพแวดล้อมที่ดีเป็นเครื่องจูงใจให้นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในสถาบัน และช่วยลดความเครียดจากสภาพแวดล้อม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับอุดมศึกษา ของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยของรัฐบาล เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรนานาชาติชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ ใน ปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยของรัฐบาล 7 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศิลปากรทั้งหมด 153 คน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งหมด 124 คน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทั้งหมด 257 คน มหาวิทยาลัยมหิดลทั้งหมด 67 คน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทั้งหมด 407 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทั้งหมด 179 คน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทั้งหมด 225 คน รวมจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้นเป็น 1,412 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จะคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (Taro Yamane.1967 : 1088 ,อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิ์จรรยา. 2544 : 140) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + NE}$$

โดยกำหนด n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม
 N = แทนขนาดประชากร เท่ากับ 1,412 คน
 E = แทนค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่ได้จากตัวอย่างที่ยอมให้เกิดขึ้น กำหนดให้เท่ากับ $5\% = 0.05$

$$\text{แทนค่า } n = \frac{1,412}{(1 + 1,412 \times (0.05)^2)}$$

= 312 ตัวอย่าง

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนไม่น้อยกว่า 312 คน การสุ่มตัวอย่างของ นักศึกษาหลักสูตรนานาชาติชั้นปีที่ 1 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ไม่น้อยกว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้คือ 312 คน โดยจำนวนของกลุ่มตัวอย่างสามารถจำแนกตามสถาบันการศึกษาดังนี้

1. มหาวิทยาลัยศิลปากรทั้งหมด 36 คน
2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งหมด 31 คน
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทั้งหมด 44 คน
4. มหาวิทยาลัยมหิดลทั้งหมด 22 คน
5. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทั้งหมด 87 คน
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทั้งหมด 20 คน
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 72 คน

ตัวแปรอิสระ

- เพศ
 - สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมปลาย
 - โปรแกรมที่เลือกเรียนในระดับมัธยมปลาย
- สภาพแวดล้อมทางสังคม และเศรษฐกิจ
- รายได้เฉลี่ยของครอบครัว

ตัวแปรตาม

- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ
- วิธีที่ควรใช้ในการรับสมัครนักศึกษาเข้าเรียนหลักสูตรนานาชาติ
- บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารบทความและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อ
2. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาในเรื่องความสมบูรณ์ของคำชี้แจง ความตรงในเนื้อหา รูปแบบของแบบสอบถาม และความเหมาะสมด้านภาษา

3. รวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณา เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปทดลองใช้
 4. ได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpa Coefficient) ได้เท่ากับ 0.87
 5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
- ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้
- ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 312 ตัวอย่าง โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

-ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างนักศึกษหลักสูตรนานาชาติชั้นปีที่ 1

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการศึกษา ผู้ทำการศึกษาได้ทำการค้นคว้าจากหนังสือ ตำราเรียนที่เกี่ยวข้อง บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ เอกสารงานวิจัยเชิงวิชาการต่าง ๆ และข่าวสารข้อมูลระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำการศึกษานี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 312 ชุด ไปทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม

สำเร็จรูป SPSS PC+ (Statistical Package for Social Science) ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\sum \square$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อโดยการหา

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\sum \square$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และ การวิเคราะห์กลุ่มที่มีอัตราการเลือกสูงกับสถาบันกลุ่มที่มีอัตราการเลือกต่ำ โดยใช้ t-test

ผู้วิจัยกำหนดน้ำหนักคะแนนตามลำดับดังนี้

ระดับปัจจัยที่เป็นเหตุผลสำคัญมากที่สุดหรือเกี่ยวข้องมากที่สุด ให้น้ำหนักคะแนน 5

ระดับปัจจัยที่เป็นเหตุผลสำคัญมากหรือเกี่ยวข้องมาก ให้น้ำหนักคะแนน 4

ระดับปัจจัยที่เป็นเหตุผลสำคัญปานกลางหรือเกี่ยวข้องปานกลาง ให้น้ำหนักคะแนน 3

ระดับปัจจัยที่เป็นเหตุผลสำคัญน้อยหรือเกี่ยวข้องน้อย ให้น้ำหนักคะแนน 2

ระดับปัจจัยที่เป็นเหตุผลสำคัญน้อยที่สุดหรือเกี่ยวข้องน้อยที่สุด ให้น้ำหนักคะแนน 1

เกณฑ์ที่ใช้ในการเปรียบเทียบผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามระดับ ดังนี้

4.51-5.00 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากที่สุด

3.51-4.50 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาก

2.51-3.50 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องปานกลาง

1.51-2.5 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องน้อย

1.00-1.50 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยของรัฐบาล ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ได้ นำเสนอจำแนกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ
- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของนักศึกษาที่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของนักศึกษา สภาพแวดล้อมทางด้านสังคม และเศรษฐกิจ ดังแสดงในตารางที่ 4.1-4.2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ความถี่และร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามคุณลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียน

คุณลักษณะนักเรียน	ค่าของตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	75	37.5
	หญิง	125	62.5
สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมปลาย	โรงเรียนของรัฐบาล	180	90
	โรงเรียนของเอกชน	15	7.5
มัธยมปลาย	วิทยาลัยของรัฐบาล	3	1.5
	วิทยาลัยของเอกชน	2	1
โปรแกรมที่เลือกเรียนในระดับมัธยมปลาย	วิทย์-คณิต	110	55
	ศิลป์คำนวณ	85	42.5
	ศิลป์-ภาษา	5	2.5

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักศึกษาที่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ

ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ร้อยละ 62.5 เพศชาย ร้อยละ 37.5 นักศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมปลาย จากโรงเรียนของรัฐบาลร้อยละ 90 โรงเรียนของเอกชน ร้อยละ 7.5 วิทยาลัยของรัฐบาล ร้อยละ 1.5 วิทยาลัยของเอกชน ร้อยละ 1 โปรแกรมที่เลือกเรียนในระดับมัธยมปลายของนักศึกษาส่วนใหญ่คือวิทย์-คณิต ร้อยละ 55 ศิลป์คำนวณ ร้อยละ 42.5 ศิลป์-ภาษา ร้อยละ 2.5

ตารางที่ 4.2 สภาพแวดล้อมทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ

สภาพแวดล้อมทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ จำนวน ร้อยละ

รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	ความถี่	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท	10	5
10,000 - 20,000 บาท	12	6
20,000 - 30,000 บาท	24	12
มากกว่า 30,000 บาท	154	77
รวม	200	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจของนักศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวส่วนใหญ่มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 77 รายได้อยู่ระหว่าง 20,000 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ	ความถี่	ร้อยละ
เลือกเอง	0	0
การเปิดมหาวิทยาลัยให้เข้าชม	50	25
รุ่นพี่ที่เรียนจบไปแล้ว	33	16.5
งานนิทรรศการ การศึกษา	7	3.5
มหาวิทยาลัยได้เข้าไปรับสมัครที่โรงเรียน	37	18.5
อินเทอร์เน็ต	73	36.5
การมีงานที่ดีหลังจบการศึกษา		

รวม	200	100
-----	-----	-----

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ส่วนใหญ่ คือ อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 36.5 รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยได้เข้าไปรับสมัครที่โรงเรียน ร้อยละ 18.5 และ การมีรุ่นพี่ที่เรียนจบไปแล้วมานแนะนำ ร้อยละ 16.5

ตารางที่ 4.4 วิธีที่ควรใช้ในการรับสมัครนักศึกษาเข้าเรียนหลักสูตรนานาชาติ

วิธีที่ควรใช้ในการรับสมัครนักศึกษาเข้าเรียนหลักสูตรนานาชาติ	ความถี่	ร้อยละ
การมีงานที่ดีหลังจบการศึกษา	0	0
การเปิดมหาวิทยาลัยให้เข้าชม	76	38
โบรชัวร์	3	1.5
การมีหลักสูตรที่หลากหลายให้เลือก	0	0
หลักสูตรนานาชาติที่เปิดสอนในปัจจุบัน	4	2
มหาวิทยาลัยได้เข้าไปรับสมัครที่โรงเรียน	84	42
การสมัครสอบแข่งขัน	0	0
สื่อต่างๆ	33	16.5
ทุนการศึกษา	0	0
การเข้าพบกับนักศึกษาโดยตรง	0	0
ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	0	0
รวม	200	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า วิธีที่ควรใช้ในการรับสมัครนักศึกษาเข้าเรียนหลักสูตรนานาชาติ ส่วนใหญ่ แล้วนักศึกษา ต้องการให้มหาวิทยาลัยได้เข้าไปรับสมัครที่โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาคือ การเปิดมหาวิทยาลัยให้เข้าชมคิดเป็นร้อยละ 38 และจากสื่อต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 16.5

ตารางที่ 4.5 บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ	ความถี่	ร้อยละ
คุณครูที่โรงเรียน	15	7.5
ตัวเอง	68	34
อาจารย์ที่มหาวิทยาลัย	0	0
ญาติ	0	0
คุณพ่อคุณแม่	62	31
เพื่อนในชั้นเรียน	55	27.5
พี่น้อง	0	0
คุณครูฝ่ายแนะแนว	0	0
รวม	200	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือตัวของนักศึกษาเอง คิดเป็นร้อยละ 34 รองลงมาคือ คุณพ่อคุณแม่ คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาคือ เพื่อนในชั้นเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.5 และจากคุณครูที่โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.5

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสถิติ Z
การเข้าพบกับนักศึกษาโดยตรง	3.17	4.67	-2.00*
ข้อมูลที่ได้รับจากอาจารย์ฝ่ายแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ	4.68	1.31	-8.00*
มหาวิทยาลัยได้เข้าไปรับสมัครที่โรงเรียน	4.21	2.06	2.67
รุ่นพี่ที่เรียนจบไปแล้วมาให้คำแนะนำ	4.87	7.65	1.98
การมีห้องแล็บที่ทันสมัย	2.66	1.06	0.44
ทุนการศึกษา	3.98	8.11	1.17

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ (ต่อ)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสถิติ Z
การส่งเสริมความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	4.37	8.41	2.87
การมีหลักสูตรที่หลากหลายให้เลือก	3.43	3.67	0.99
การจัดสอบแข่งขัน	1.74	2.49	2.41
การส่งจดหมายถึงนักเรียนโดยตรง	3.61	0.87	1.74
การส่ง e-mail ถึงนักเรียนโดยตรง	3.54	4.69	0.73
การมีข้อมูลของสาขาวิชาต่างทาง website	4.79	1.77	0.35
โบรชัวร์	3.59	7.41	2.88
สื่อต่างๆ	3.64	5.61	2.47

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($Z(0.5) = -1.65$)

ข้อมูลจากตารางที่ 4.6 ชี้ให้เห็นว่า ข้อมูลที่ได้รับจากอาจารย์ฝ่ายแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ หรือข้อมูลจากรุ่นพี่ที่เรียนจบไปแล้วมาให้คำแนะนำ หรือการมีข้อมูลของสาขาวิชาต่างทาง website เป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนในการตัดสินใจเลือกเรียนของนักศึกษา โดยมีค่าสูง ถึง 4.68 4.21 และ 4.79 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยของรัฐบาล โดยมีกรอบแนวทางการวิจัย สรุปผลการวิจัยครอบคลุมประเด็นอภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

การวิจัยสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยมีดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ
2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรนานาชาติชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ ใน ปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยของรัฐบาล 7 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การกำหนดกลุ่มตัวอย่างคำนวณโดยใช้สูตร

Yamane

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้มีจำนวนไม่น้อยกว่า 200 คน การสุ่มตัวอย่างของนักศึกษาหลักสูตรนานาชาติชั้นปีที่ 1 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ไม่น้อยกว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้คือ 200 คน ซึ่งมีการจัดทำแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ในด้านสภาพทั่วไปและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมของนักศึกษา
 - 1.1 เพศ นักศึกษาส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.5 เพศชายร้อยละ 37.5
 - 1.2 สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมปลาย นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนจบจากโรงเรียนของรัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 90

1.3 โปรแกรมที่เลือกเรียนในระดับมัธยมปลาย นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนแผนก วิทย-
คณิต คิดเป็นร้อยละ 55

1.4 รายได้เฉลี่ยของครอบครัว พบว่ามากกว่า 30,000บาท คิดเป็นร้อยละ 77

2. ในด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ

2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ พบว่านักศึกษส่วนใหญ่
ค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเรียนจาก อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ คิดเป็นร้อยละ 36.5

2.2 วิธีที่ควรใช้ในการรับสมัครนักศึกษาเข้าเรียนหลักสูตรนานาชาติ นักศึกษาส่วนใหญ่
เห็นว่า การเปิดมหาวิทยาลัยให้เข้าไปชมเป็นวิธีที่ควรใช้ในการรับสมัครนักศึกษาเข้าเรียน คิดเป็น
ร้อยละ 36.5

2.3 บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ระหว่างการตัดสินใจ
ด้วยตนเองกับการตัดสินใจของคุณพ่อและคุณแม่ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนเท่าๆกัน คิด
เป็นร้อยละ 34 และ 31 ตามลำดับ

2.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ นักศึกษาส่วนใหญ่
เห็นว่า ข้อมูลที่ได้รับจากอาจารย์ฝ่ายแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ รุ่นพี่ที่เรียนจบไปแล้วมาให้
คำแนะนำ และ การมีข้อมูลของสาขาวิชาต่างๆทาง website มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือก
เรียนอย่างมาก

บทสรุป

จากผลการวิจัยจะพบว่า โดยส่วนใหญ่ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อจะ ขึ้นอยู่กับทฤษฎี
ธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ พบว่านักศึกษส่วนใหญ่ค้นคว้าหา
ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเรียนจาก อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ซึ่งตรงกับทฤษฎีของฮิลการ์ดที่กล่าวว่า
แรงจูงใจของแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไปในแต่ละสังคม แม้ในสังคมเดียวกัน แรงจูงใจของแต่ละ
บุคคลก็ยังมี ความแตกต่างกัน แล้วแต่ประสบการณ์หรือการเรียนรู้ ของแต่ละบุคคลหรือของ
สังคมแต่ละสังคม เพราะแรงจูงใจเป็นผลของประสบการณ์และการเรียนรู้โดยตรง

2. บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ระหว่างการตัดสินใจด้วยตนเอง
กับการตัดสินใจของคุณพ่อและคุณแม่ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนเท่าๆกัน ซึ่งตรงกับ
ทฤษฎีของ Rogers ที่กล่าวว่า มนุษย์มีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองอย่างสมบูรณ์

3. ปัจจัยเหตุที่ทำให้นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษานั้นเกิดมีความพึงพอใจ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และการได้รับการยอมรับจากผลการศึกษา และ สถาบันที่แตกต่างกันจะทำให้ นักศึกษาได้รับความรู้แตกต่างกัน โดยเฉพาะสถาบันใหญ่ ๆ ของรัฐกับสถาบันอุดมศึกษาของ เอกชน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของเบทซ สตาร์ และคณะ

4. จากการที่สถาบันการศึกษาในประเทศได้เปิดหลักสูตรนานาชาติขึ้นมามากมายเพื่อรองรับ ความต้องการของนักเรียน ทำให้เกิดปัญหา การขาดความเป็นนานาชาติ ซึ่งได้แก่ สภาพแวดล้อม ในการเรียน อาจารย์ผู้สอน สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน และในขณะที่นักศึกษาที่เข้า มาเรียนในหลักสูตรนานาชาติก็ขาดความพร้อมทางด้านภาษา ทำให้มีปัญหาในการเรียน ซึ่งควร จะมีการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาที่ต้องการจะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติก่อนที่จะเข้ามา เรียนในระดับมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาแนวทางที่มีต่อการเลือกศึกษาต่อเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนรับนักศึกษา
2. ควรศึกษาการเลือกความคิดเห็นของผู้บริหารหลักสูตรนานาชาติ
3. ควรติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนานาชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนจัดการศึกษาต่อไป
4. ควรศึกษาถึงกลยุทธ์ที่นักศึกษาใช้ในการเลือกศึกษาต่อ

บรรณานุกรม

1. กรมการฝึกหัดครู 2537, หน่วยศึกษานิเทศก์ เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การเปิดสอนหลักสูตรวิทยาลัยครู สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อักษรไทย
2. กมล กล้าหาญ 2527, "การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. โกศล สุปัญญา 2522, "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกต่อสายสามัญและสายอาชีพของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของจังหวัดเลย ประจำปีการศึกษา 2522 " โรงเรียน ศรีสงคราม วิทยา อําเภอสระพุง จังหวัดเลย
4. คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2540, สํานักงาน แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ยูนิเคิลโปรดักชั่น
5. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2534, สํานักงาน สํานักนายกรัฐมนตรี รายงานการวิจัยการ ติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์และท่าปกเจริญ ผล
6. คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2527, "การศึกษาทัศนคติ ความรู้ และการปรับตัวต่อสังคมของบัณฑิตมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง" กรุงเทพมหานคร คณะ มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
7. จงจิตต์ อําสาริกา "ความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขต พื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อําเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี" วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
8. ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทธา "ปัจจัยที่ทําให้เด็กวัยรุ่นไทยในชนบทเลือกทํางานหรือศึกษาต่อหลังจาก ศึกษาภาคบังคับ" วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและ มานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531
9. รฐานข้อมูลการวิจัยการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สํานักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ <http://www.thaiedresearch.org>
10. พิชิต ฤทธิ์จัญญ 2544, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.

11. รายงานจำนวนนักศึกษา จากแผนกสารสนเทศอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการ
อุดมศึกษา

12. วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์, 2544, "การศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษา มจร.",
การสัมมนาเรื่อง "การวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ 1, 18 กรกฎาคม.

13. นิภา นิธยานน. 2520. "การปรับตัวและบุคลิกภาพ:จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต".
กรุงเทพฯ : สารศึกษาการพิมพ์

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

14. สุรัตน์ ไชยชมภู 2535, "เจตคติในการศึกษาต่อของนักเรียนที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งตะวันออก",
กรุงเทพฯ

15. สุจิตรา ฐานสุวรรณศรี 2543, ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อในสถาบันราชภัฏเขต
กรุงเทพมหานคร, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.